...MAITTEN TYÖLÄISET LIITTYKÄÄ YHTEEN. TEILLÄ ON AINOASTAAN KAHLEENNE MENETETTÄVÄNÄ JA KOKO MAILMA VOITETTAVANA!

...UTUS TAPAH-
...SÄ KAUTTA!

VAPAUS

VAIN JÄRJESTYNEENÄ VOI TYÖVÄENLUOKKA VOITTAA!

TIISTAINA LOKAKUUN 4 P:NÄ — SUDBURY, ONT., CAN. — TUESDAY OCTOBER 4, 1921 — V VUOSIKERTA—VOL. V

...ppaedusta- ...eet Mos- ...sta

JUUTALAISET VASEMMISTOSOSIALISTIT PERUSTAVAT PÄIVÄLEHDEN NEW YORKIIN

Juutalaiset vasemmistososialistit, muodostaen juutalaisen kielijärjestön enemmistön, joka äskettäin erosi sosialistipuolueesta, menetetty. «Daily Forwardin», ovat panneet toimeen 100 päivää kestävän keräyksen $100,000 pääoman hankkimiseksi uuden päivälehden perustamista varten. Komitean etunenässä on Moissaye J. Olgin, tunnettu juutalainen sosialisti joka äskettäin palasi Venäjältä ja joka erotettiin «Forwardista».

Työdepartementti järjestänyt kanaalityöläisten palkka- ja työsuhteet

Ottawa — Kysymys työsuhteista ja palkkojen suuruudesta Wellandin kanavarakennuksella on tullut hallituksen työdepartementin toimesta järjestettyä. Kuten muistellaan eivät urakoitsijain ja työntekijäin valitsemat edustajat, jotka kysymyksistä kävivät neuvotteluja St.Catharinessa, päässeet tyydyttäviin tuloksiin, jonka johdosta työläisten edustajat vetosivat hallituksen työdepartementin apuun. Työministeri sittemmin ilmoittikin ottaneensa asian ratkaistavakseen.

Uuden järjestelyn mukaan tulevat työläisten palkat olemaan 37 1/2 senttistä ylöspäin ja koneenkäyttäjien palkat ollen 87 senttiä tunnilta. Uusi palkkataksa astuu voimaan osastoilla 1, 2 ja 5, ensimmäisestä päivästä syyskuuta ja osastolla numero 3, 15 päivästä syyskuuta. Uusi järjestely työsuhteissa astuu voimaan 1pvä lokakuuta.

Lokakuun 1 pvä voimaanastuvat uudet työehdot määrittelevät, että jokainen ammattiala saa valita omat työmaa edustajansa (Shop Steward) jokaiselle kanaaliosastolle.

Jokaisen union liikeasioitsijalle on sallittava vapaa pääsy työmaalle milloin tahansa, puhuttelemaan urakoitsijaa eli ketä tahansa hänen unionsa alaista virkailijaa tahi työmaa edustajaa.

Ylityöstä maksetaan, jos sopimuksessa ei ole toisin määrätty puolitoista aikaa kuitenkin sillä ymmärryksellä, että vahdit eivät sisälly tuon määritelmän piiriin, koska heidän työnsä katsotaan olevan esimerkiksi sunnuntaisin työskentelemistä tavalisella. Myöskin kaikista laillisista juhlapäivistä maksetaan saman määritelmän mukaan.

Yhdeksän tuntia käsittää päivän työn talven aikana.

Wellandin kanavalla työskenteleville on maksettukin melkeinpä mielivaltaisesti minkälaisia palkkoja tahansa, työpäivän monessa tapauksessa ollessa rajattoman. Uuden määritelmän mukaan eivät palkat paljoakaan kohoa ja keskinkertaisesti tuskin ollenkaan, mutta sopimuksessa määritellään kuitenkin joitain seikkoja, kuten työmaaedustajain tunnustaminen, liikeasioitsijain työmaalle pääsy y.m. jotka merkitsevät ainakin jonkunverran työläisille.

Saksan työläiset valtaavat tehtaita

Berliini — Useampia tuhansia käsittävät työläisjoukot, jotka olivat ulosajetut Hoeshesterin aniliini tehtaista muodostivat neuvostoja, ottivat haltuunsa tehtaat, ajaen toimitusjohtajat ja muut pomot tiehensä, asettaen sitten punasen kaartin tehdasrakennusten ympärille vartioimaan.

Tilanne muistutti hyvin paljon sitä samaa kuin Italian työläisten toimeenpanema tehtaitten valtaus.

tilaalta teki Mr. Wilgress kysymyksen, että eikö hänellä ole nälkä —hän kun näytti sellaiselta — seisoessaan kylmässä yössä vaunun vierellä vartiopalveluksessa. Vartija vastasi hänellä olevan nälän, koska ei ollut saanut syödäkseen kuin edellisenä iltana. Tämä tapaus näytti hyvin vakuuttuvalta mitä tulee punaisessa armeijassa vallitsevaan kuriin. Minä sain yleensä sellaisen käsityksen, että se tulee kohtelemaan hyvin ja oikeudenmukaisesti kaikkia jotka ovat sen kanssa suhteissa.»

Pohjois-Ontarion rautatietä aletaan jatkaa

Sen jälkeen kuin Ontarion päämínisteri Drury palasi takaisin Torontoon, matkaltaan pohjoisesta, on hän ilmottanut hallituksen päättäneen alkaa jatkamaan maakunnan omistamaa T.&N.O. rautatietä Cockranesta Smoky Fallssiin, 70 mailia pitkästi. Rakenteen alaiseksi otettavan rautatien kustannusarvio on noin $3,500,000.

Tämä rautatien jatko tulee avaamaan rikkaat maanviljelys-, metsä- ja mineraalialueet ja yhdistämään ne liikenteen kanssa. Uusi rautatielinja tulee myöskin kulkemaan Frederick House joen suuren vesivoiman ohitse.

Samalla kun uuden rautatien rakentamista on pidetty jo pitemmän aikaa tarpeellisena, on sitä kiirehditty alkamaan juuri nyt, tarkotuksella osalta lieventää uhkaavaa työttömyyttä.

T. & N. O. rautatien johtokunnan puheenjohtaja Mr. Lee ilmottaa uusi rautatie tulee avamaan Ontariolle mahdollisuuden kehittää vähintään 300,000 hevosvoiman vesivoiman.

Avustustyönjohtaja Nansen ei eroa

Geneve — Joitakin päiviä sitten levitettiin täällä itsepintaista juttua, jonka mukaan norjalaisen tutkimusretkeilijän Fritjof Nansenin pitäisi erota kansainvälisen Venäjän nälänhätäisiä avustavan punasen ristin komissionerin toimesta sentähden, että Kansojen liiton alaisen komitean toiminta on osottautunut olevan avustustoiminnalle vihamielistä. Nansen on kuitenkin kieltänyt eroamisensa ja sensijaan ilmottanut, että hän tulee puheenalaisessa riitakysymyksessä taistelemaan täydellä voimalla ja jos muu ei auta tulee hän esittämään asiansa Kansojen liiton kokoukselle.

Vaativat Poplarin valtuusmiesten vapauttamista

Lontoo — Lontoon kaupungin työläis-pormestarit ovat esittäneet memorandumin Sir Alfred Mondille, terveysministerille, vaatien Poplarin valtuuston jäsenten vapauttamista, jotka äskettäin joutuivat vankilaan syystä että kieltäytyivät panemasta toimeen Lontoon kauntineuvoston verotusta.

Työväen majurit selittävät, että asiassa olisi voitu saada aikaan sovinto käyttämättä palkkokeinoja.

Liebknecht-Luxemburg koti Venäjälle

(Vapauden erikoisuutinen)

Saksalaiset toverit ovat sanomattomalla innolla antautuneet Neuvosto-Venäjän hädänalaisten avustamistyöhön. Toverilehdet siellä sisältävät joka päivä palstottain avustuskehoituksia ja artikkeleja Venäjän oloista. Viimeisin näiden kelpo toverien ehdotuksista on varsin kaunis ja mielenkiintoinen: saksalaisten proletaarien tulisi Venäjällä pystyttää, täysin varustaa ja ylläpitää lastenkoti, joka kantaisi suurten saksalaisten esitaistelijain, Liebknechtin ja Rosa Luxemburgin nimeä. «Antakaa sieluanne elähyttää ajatuksen — sanotaan asiaa koskevassa kirjoituksessa —, että tällainen saksalainen lastenkoti Venäjällä olisi kansainvälisen proletaarisen solidaarisuuden kaunein — ja ehkä ensimäinen — muistomerkki!»

Näin liikuttava on saksalaisten työläistoverien viimeisin aloite, eikä ole syytä epäillä, etteikö sitä toteutettaisi, sillä saksalainen perinpohjaisuus tekee ihmeitä, kun kannustajana on proletaarinen rakkaus eikä riistoluokan tunnettu pöyhkeys.

SÄHKÖ POLTTANUT KAKSI TORONTOLAISTA TYÖLÄISTÄ

Leslie Simpson ja John Freenanin työskennellessä hydrosähkölinjalla Jefferson avenuella keskiviikko aamuna, saivat he kumpikin ankaria palohaavoja, joutuen sairaalaan.

Punainen Ammatillinen Internationale

Vallankumouksellisen syndikalismin edustajain julistus sen puolesta

Kahdeksan tunnettua eri maiden vallankumouksellisen syndikalismin edustajaa on antanut Punaisen Ammatillisen Internationalen puolesta seuraavan julistuksen:

Punainen Ammatillinen Internationale on perustettu. Kaikkien niiden ammatillisten järjestöjen koko maailmassa, jotka taistelevat kapitalismin kukistamiseksi, on tästä lähtien virrattava tähän Internationaleen.

Me, vallankumoukseliset syndikalistit, saavuimme Moskovaan puolustaaksemme periaatteitamme Punaisen Ammatillisen Internationalen ensimäisessä kongressissa. Mutta meidän näkökantamme eivät osoittautuneet voimakkaimmiksi. Keski-Europan ammatilliset järjestöt eivät ole täysin meidän syndikalismimme kannalla, mutta ovat ne siitä huolimatta suuren vallankumouksellisen voiman elähyttämiä. Venäjän, Saksan, Unkarin, Jugoslavian ja Tsekkoslovakian proletariaatit voivat viitata kunniakkaisiin lehtiin vallankumouksellisessa historiassa. Me olemme eri mieltä heidän kanssaan erinäisten taistelukausien suhteen, mutta olemme saman vallankumouksellisen liekin ja saman proletariaatin asian voitonuskon yhdistämiä. Vallankumouksellisen liekin ja saman proletariaatin asian voitonuskon yhdistämiä. Vallankumouksellisten ammattiyhdistysten jakaminen kanteen Internationaleen olisi rikos yhtynyttä proletariaattia kohtaan, minkä ponnistukset olisivat porvariston ja keltaisen Amsterdamin Internationalen yhteenliittymää vastaan turhat. Yhteisen rintaman muodostaminen on välttämätön velvollisuus juuri nyt, kun kapitalistinen maailma horjuu perustuksillaan. Punaisen Ammatillisen Internationalen luomisen on mitä suurimmasta merkityksestä oleva tapaus. Se merkitsee kaikkien niiden työläisten täydellistä yhteenliittymstä, jotka täydellistä yhteenliittymistä, jotka sian puolesta. 15 miljoonaa työläistä seisoo tällä hetkellä vallankumouksellisen Internationalen lippujen alla.

He tulevat näkemään, kuinka proletariaattiarmeijan lukumäärä kasvaa, ja siitä on lähtevä ratkaisevaan taisteluun määrätyt pataljoonat. Punainen Ammatillinen Internationale, joka on kiteytynyt Kommunistisen Internationalen ahjosta, on ensi tehtäväkseen asettanut kaikkien tosi vallankumouksellisten taistelijain yhdistämisen, vallankumouksellisen mas san muovaamisen. Te voitte säilyttää itsenäisyytenne ja te voitte jäädä riippumattomiksi kaikkien vallankumouksellisten syndikalistiryhmäin yhdistämisen kautta. On selvää, että me emme ole tyytyväisiä kongressin kaikkiin päätöksiin ja että uudet keskinäiset myönnytykset tulevat välttämättömiksi. Mutta me emme pidä sitä vähemmän välttämättömänä Punaiseen Ammatilliseen Internationaleen jäämistä ja sen saattamista voimakkaammaksi, jos me todella tahdomme suorittaa vallankumouksellista työtä. Siitä syystä osoitamme me tämän manifestin niille kaikkien maiden vallankumouksellisille syndikalisteille, jotka eivät vielä ole liittyneet siihen, jotta he olisivat mukana Punaisessa Internationalessa järkyttämättömällä tahdolla puolustamassa meidän periaatteitamme ja ollakseen yhteistyössä yhteiskunnallisen vallankumouksen voiton saavuttamiseksi kautta mailman.

Kauan eläköön Punainen Ammatillinen Internationale! Kauan eläköön vallankumouksellinen syndikalismi! Kauan eläkään yhteiskunnallinen vallankumous!

Kapinoiminen vallitsevaa hallitusjärjestelmää vastaan on aina oikein kapinallisten mielestä ja aina väärin niiden mielestä, joita vastaan kapinoidaan. Mikään toiminta ei voi olla ehdottomasti oikeaa eikä ehdottomasti väärää. — Dietzgen.

Kansainvälinen proletaarinen värväysviikko

Moskovasta ilmoitetaan, että Kommunistinen Internationale on päättänyt, että kaikkien kommunististen puolueiden ja nuorisoliittojen on lokakuun 2—9 päivänä järjestettävä suuri agitationi- ja organisoimisviikko.

Tämän johdosta on Ruotsin Kommunistisen Puolueen työvaliokunta päättänyt kehottaa kaikkien piiri-, kunnallisjärjestöjen ja klubien hallintoja heti ryhtymään tämän värväysviikon valmisteluun ja sen vietossa panemaan pääpainon seuraavalle:

1) Uusien kunnallisjärjestöjen ja klubien muodostamiseen.
2) Kommunististen ryhmäin muodostamiseen ammattiyhdistyksissä, valistusjärjestöissä, raittiusseuroissa y.m.
3) Uusien jäsenten värväykseen.
4) Uusien tilaajien hankkimiseen puolueen äänenkannattajille.
5) Kirjallisuuden levittämiseen.
6) Kommunististen opinrenkaiden muodostamiseen.
7) Vaatteiden keräykseen Neuvosto-Venäjän hädänalaisille.

Kreikkalaiset kärsivät musertavia tappioita

Lontoo — Tänne saapuneiden tiedonantojen mukaan kreikkalaiset edelleenkin kärsivät musertavia tappioita, joista kuitenkaan yksityisempiä tietoja ankaran kreikkalaisten järjestämän sotasensuurin takia ei ole saatu. Hiljalleen alkanee tietoja kuitenkin saapua Konstantinopolin kautta.

Kreikkalaisten sanotaan menettäneen toistakymmentä tuhatta miestä, kuolleissa, haavoittuneissa ja vangiksi joutureissa senjälkeen kun turkkilaisten vastahyökkäykset Angoran luona alkasivat.

Kreikan kuningas Konstantinin sanotaan palanneen takaisin Ateenaan Anatolian sotanäyttämöltä. Turkin nationalistit etenevät edelleenkin länteenpäin Anatolian kautta ja vaikkakin heidän kulkunsa on jonkunverran hidastunut sanotaan sen kuitenkin olevan varmaa.

Kuorma-autot nälänhätää lieventämässä

Moskova — Moskovan tieteklubi tiedottaa, että ne 500 kuormaautoa, jotka lähetettiin äskettäin Siperiaan jouduttamaan viljan keräämistä maaseuduilta rautateitten varsille ovat 35 päivän kuluessa tehneet mahdolliseksi 702 vaunulastin viljan lähettämisen nälänhätäalueelle.

Bessarabian asukkaat kapinoivat Rumaniaa vastaan

Kansan nousu Bessarabiassa laajentuu Rumaniaa vastaan. Köyhemmät talonpojat ja teollisuustyöläiset ovat nousseet Boyarin hallitusta vastaan, hallitus yrittäen tukahuttaa tätä liikettä sotaoikeuksilla. Osa porvarilehtiäkin selittää hallituksen toimenpiteillään vain lisäävän talonpoikaisväestön katkeruutta hallitusta kohtaan.

60,000 työtöntä Bostonissa

Boston — Kaupungin työväen unioitten keskuskomitean liikeasioitsija Jennigs on ilmottanut pormestarille 60,000 kaupungissa vakituisesti asuvaa työläistä olevan nykyhetkellä työttömänä. Tämän lisäksi hän ilmotti olevan kaupungissa suurilukuisan työttömäin joukon, jotka eivät ole kaupungin vakituisia asukkaita.

Saksan rangaistuksia hiukan lievennetään

Pariisi — Pääministeri Briand ilmotti tiistaina Saksan lähettiläälle tri Mayerille, että ne taloudelliset rangaistukset mitkä ovat olleet voimassa Saksaan nähden rauhansopimuksen täyttämättömyydestä, tullaan pois tamaan syysk. 30 p.

ITÄVALLAN MINISTERISTÖ VOI EROTA

Wieni — Itävallan pääministeri on edustajahuoneelle selittänyt, että maan asema on sellaisessa tilanteessa rahallisesti, että jos Entente liittolaiset, jotka ovat rauhanteossa luvanneet Itävallalle rahallista luottoa, eivät seiso sanojensa takana, ei nykyisellä hallituksella ole muuta tehtävää kuin jättää paikkansa.

Hallituksen eroamismahdollisuutta on lisäksi painostamassa tapahtumat länsi Unkarissa ja yleinen epävarma poliittinen tilanne.

Irlannin kysymys ei vain ota selvitäkseen

Dublin — Huolimatta siitä, että neuvotteluja on jatkuvasti käyty pääministeri Lloyd Georgen ja Irlannin presidentin välillä, näyttää niiden tulokset enemmän laihalta. Joissakin kysymyksissä on pääministeri osottanut jonkunlaista sovinnon halua, jopa mennyt niinkin pitkälle, että on antanut hiukan perään, mutta Irlannin johtajat eivät myöskään ole taipuvaisia muuhun kuin saamaan Irlannille täydellinen itsehallintooikeus.

Pääministeri, joka oleskelee Skotlandissa on käynyt viimeaikaiset neuvottelut kirjevaihdon kautta, mutta hän on nyt esittänyt, että kutsuttaisiin konferenssi asiasta neuvottelemaan, koska hänen käsityksensä mukaan kirjevaihto ei ole tarpeeksi tepsivä asian suotuisaan ratkaisun saamiseksi. Viimeksi De Valeralle lähettämässään vastauksessa pääministeri ehdottaa kokousta pidettäväksi Lontoossa lokakuun 11 pvä.

Tuleeko Irlannin johtajat ottamaan osaa pääministerin ehdottamaan konferenssiin emme varmuudella voi sanoa, mutta uskomme niin käyvän, että he pyrkivät kaikkien mahdollisten neuvottelujen kautta sovintoon ja siten takaamaan Irlannille rauhallisen kehittymisen mahdollisuuden.

Suuremmoista proletaarista avuliaisuutta

(Vapauden erikoisuutinen)

Italian merimiesliitto on Venäjän hädänalaisten hyväksi myöntänyt kaikkiaan miljoonan liiraa! On sanomattakin selvää, että tämä liitto ei kuulu reformistiseen maajärjestöön.

Ruotsin kommunistipuolueen keräys oli syysk. 11 päivään mennessä tuottanut 7,379 kruunua.

Verratonta uhrautuvaisutta: Muudan 1,400 kruunun eläkkeen varassa elämäänsä ylläpitävä itävaltalainen toveri on lähettänyt maansa Kommunistisen Puolueen Venäjän avustamiskomitealle 1,000 kruunua ja kirjeen, jossa hän ilmoittaa, että vaikka ei hänellä itselläänkään ole edes asuntoa vaan täytyy hänen värjötellä heinäladossa, minne sade ja tuuli estteettä pääsee sisään, että vaikka hän toisin sanoen on mitä kurjimmissa oloissa elävä proletaari, niin haluaa hän kuitenkin mitä sydämellisimmin auttaa Venäjän puutteenalaisia mukanaseuraavalla tuhannella kruunulla, koska hän, jos kukaan, tietää mitä kurjuus tahtoo sanoa.

Vaatii alimman palkan määrittelyä

Hamilton — Ontarion lainlaatijakunnan työväenryhmän johtaja Geo. Halcrow arvosteli täällä Druryn hallituksen menettelyä senjohdosta, että hallituksen teidenkorjaus ja rakentamistöissä on miehille maksettu ja edelleen maksetaan ainoastaan 30 senttiä tunnilta. Halcrow, joka tulee esittämään anomuksen alimman tuntipalkan määräämiseksi, joka sitäpaitsi on niin suuri, että sillä voi tulla toimeen on kääntynyt Ontarion terveydenhoitodepartmentin puoleen tarkotuksella saada kysymyksessä olevan terveysosaston suositus anomukselleen ja siten helpommin anomuksensa läpiajetuksi.

Suuret työttömäin työläisten joukot eivät voi olla huomaamatta sitä tavatonta tuhlausta mitä loiseläjäluokka harjoittaa tuhansien ollessa puutteessa.

Kansainvälinen värväysviikko nuorison keskuudessa

Kommunistisen Nuorisointernationalen osastoille

Kommunistisen Internationale toimeenpanee lokakuun 2—9 päivinä kansainvälisen värväysviikon. Kaikkien siihen liittyneiden osastojen velvollisuutena on sillä viikolla, kaikki voimansa jännittäen, harjoittaa laajasuuntaista propagandaa kommunistisen liikkeen hyväksi kokonaisuudessaan ja värvätä sille uusia jäseniä ja kanssataistelijoita. Ei tarvitse erikseen huomauttaa, että myös Kommunistisen Nuorisointernationalen ja siihen liittyneiden osastojen on ryhdyttävä erikoiseen voimanponnistukseen antaakseen tälle viikolle mitä suuripiirteisimmän luonteen.

Kehoitamme siis liittoja mitä pikemmin ryhtymään tarpeellisiin valmistuksiin kaikkien voimain mobiliseeraukseen tätä viikkoa varten. Jokaisen ryhmän, jokaisen lastenosastonkin on tuotava esiin jokaisen jäsenensä ja osoitettava hänelle erikoinen tehtävänsä. Puolueen tätä tarkoitusta varten asettamiin komiteoihin on paikallisten ja keskuksen edustajain heti astuttava. Missä niitä ei vielä ole toimessa on ne heti valittava. Voimain jaon tulee tapahtua puolueen kanssa yksissä toimin, jotta tulisi vältetyksi kahdenkertainen puuha ja ettei toiselta puolen mikään alue jäisi toimettomaksi. On mahdollisuuksien mukaan pyrittävä siihen, että toiselta puolen meidän liikkeemme ja lastenryhmäin jäsenet toimivat Kommunistisen Puolueen hyväksi, toiselta taas kommunistipuolueen jäsenet toimivat nuorisoliikkeen ja lastenryhmäin hyväksi.

Keskenäisellä veljellisellä avulla toteuttaa työväestö täten nämä kolme tarkoitusta liikkeemme hyväksi kokonaisuudessaan. Päämääränä on: uusien kanssataistelijain hankkiminen koko kommunistisen liikkeen riveihin!

Liittojen tehtäväksi jää kussakin maassa vallitsevan tilanteen mukaisten tunnuksien antaminen.

Ja nyt työhön ja toimintaan! Ryhtykää kaikkiin valmisteluihin! Ravistelkaa uneliaita! Viimeisinkin jäsen mukaan! Kootkaa ja värvätkää!

Kommunistisen Internationalen puolesta!

Kommunistisen Nuorisointernationalen puolesta!

Proletaarisen luokan joukkorintaman puolesta!

Moskovassa, elokuun 22 pnä 1921.

Kommunistisen Nuorisointernationalen Toimeenpaneva komitea.

Paljon äänioikeutettuja naisia Canadassa.

Naisia, jotka voivat käyttää äänioikeuttaan yleisissä vaaleissa on lähes 3 jokaista miestä kohden. Quebeckin maakunnassa sanotaan olevan 300,000 registeerattua miesäänestäjää, mutta äänioikeutettujen naisten luvun sanotaan, jos he vain kaikki registeerautuvat olevan 1,100,000.

Ontariossa suhteet ovat siten, että täydelleen kolme naisäänestäjää on yhtä miesäänestäjää vastaan. Saaristomaakunnissa on jokseenkin samallaiset suhteet, jotavastoin lännen maakunnissa on yhtä miesäänestäjää kohden 2 naisäänestäjää.

Kun asiat ovat siten, että naisäänestäjiä on paljon enemmän kun mies äänestäjiä, niin eipä-ollenkaan herätä ihmettelyä, jos pääministeri Meighen vetosikin naisiin, luvaten toimia naisten senaattiin y.m. valtion virkoihin pääsemisen eduksi, jos nimittäin hänen hallituksensa uudelleen pääsee valtaan.

Porvarillisissa mies piireissä osotetaan suurta huolestuneisuutta tuollaisen suunnattoman naisten äänioikeutettujen paljouden tähden, jopa suorastaan selitetään suuren virheen tehdyksi, kun naisille äänestysoikeus annettiin. Mies parat pelkäävät, että naiset jonakin kauniina päivänä pistävät miehet tekemään kotiaskareet, itse kulkien missä milloinkin.

VAPAUS

Canadan suomalaisen työväestön äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ont., joka tiistai, torstai ja lauantai.

H. PURO, Vastaava toimittaja. J. W. SLUP, Toimitussihteeri

VAPAUS (Liberty)

The only organ of Finnish Workers in Canada. Published in Sudbury, Ont., every Tuesday, Thursday and Saturday.

Advertising rates 50c per col. inch. Minimum charge for single insertion 75c. Discount on standing advertisement. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

Ilmotushinta 50c palstatuumalta. — Alin hinta kertailmotuksesta 75c. —Kuolemanilmotukset $2.00 (muistovärsyistä 50c kultakin lisäksi). — Kihlaus- ja aviol. ilmot. alin hinta $2.00, nimenmuutosilm. (muuten kuin avioliittoilmotusten yhteydessä $2.00 kerta. — Avioeroilm. $2.00 kerta (2 kertaa $3.00. — Syntymäilm. $2.00 kerta. — Halutaan tietoja osoteilmotukset $1.00 kerta (3 kertaa $2.00) — Kaikista ilmotuksista, joista ei ole sopimusta, tulee rahan seurata mukana.

TILAUSHINNAT:

Canadaan yksi vk. $4.00, puoli vk. $2.25, kolme kk. $1.50 ja yksi kk. 75c.

Yhdysvaltoihin ja Suomeen, yksi vk. $5.50, puoli vk. $3.00 ja kolme kk. $1.75.

Tilauksia, joita ei seuraa raha, ei tulla lähettämään, paitsi asiamiesten joilla on takaukset.

Vapauden konttori ja toimitus on Liberty Building, Lorne St., Puhelin 1038. Postiosote: Box 69, Sudbury, Ont.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjottakaa uudelleen liikkeenhoitajan persoonallisesti nimellä.

J. V. KANNASTO, liikkeenhoitaja.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

Vaalirunnaus salaisuuksia paljastamassa

Näin vaalirunnauksen aikoina, silloin kun itse porvarillisetkin puolueet sanoja säästämättä, vaikkakin tosin pintapuolisesti joutuvat arvostelemaan toisensa hyviä ja pahoja puolia, saa tavallinen kuolevainenkin tietää asioita, joista muussa tapauksessa hyvin vähän, jos ollenkaan tietää.

Niinpä nytkin, jolloin sekä konservatiivinen (nykyinen hallituspuolue) että liberaalinen puolue on järjestänyt huomattavimmat politiikkonsa ja koko vaalikoneistonsa liikkeelle, kumpanenkin puolue piiskaa toistaan, kaivaa esille sellaisia syitä, joilla luulee voivansa lyödä vastapuolueen laudalta.

Varsinkin liberaalinen puolue johtajasta aina luutnantteihin asti on ottanut tehtäväkseen kaivaa nykyisen hallituspuolueen syntejä ja totisesti se on niitä löytänytkin. Kumminkin on otettava huomioon, että niin konservatiivinen kuin liberaalinen puoluekin ovat kapitalistien puolueita ja kumpanenkin ajaa yhteen kun tulee kysymykseen kapitalismin puolustaminen. Jos liberaalinen puolue olisi ollut vallassa viimeisen kymmenen vuoden aikana oltaisiin aivan samassa. Liberaalipuolue olisi ajanut samalle karille, josta se nyt toista syyttää.

Canadan valtiovelkain kasvaminen on nyt yhtenä suurimpana valttina, jolla liberaalinen puolue yrittää ratsastaa valtaan. Ja kylläpä se valtiovelka todellakin on kasvanut niin paljon, että se ansaitsee koko laílla laajan huomion osakseen. Niin harvaan asutun maan valtiovelaksi se todellakin on sellainen summa, että melkeimpä pitää kysästä aijotaanko niitä milloinkaan saada suoritetuksi ja mikä osa Canadan kansasta ne lopultakin maksaa!?

Kymmenen vuotta takaperin oli Canadan valtiovelkain kokonaissumma 340 miljoona dollaria. Nykyään on tuo velka jo kasvanut kahteen biljoonaan, kolmeensataan-viiteenkymmeneen miljoonaan dollariin ($2,350,000,000). Eikö olekin huimaava nousu tapahtunut kymmenen vuoden ajalla? Kokonaista kaksi biljoonaa ja 10 miljoonaa olemme saaneet lisää suoritettavaksemme. Tällä ajalla on kuitenkin käyty tuo suuri mailman-sota, johon Canadankin valtiovelkain suunnattoman kohoamisen suurin syy on asetett. Ja kun valtiovelkamme ovat noin suuret, on käsitettävä, että niitten korot ovat samassa suhteessa korkeat. Canadan nykyisestä valtiovelkasummasta onkin maksettava korkoa kokonaista 140 miljoonaa dollaria kun taas kymmenen vuotta takaperin Canadan valtioveloista maksettava korko oli ainoastaan 12 miljoonaa 500,000 dollaria vuosittain.

Kymmenen vuotta takaperin olivat hallituksen juoksevat menot, siihen luettuna kaikki erinäiset osastot, rautatiet y.m. 123 miljoonaa dollaria ja kun ajatellaan, että nyt on kerättävä yksistään valtiovelkojen korkojen maksuun 17 miljoonaa dollaria enemmän kuin 10 vuotta takaperin olivat kaikki hallituksen menot, niin me saamme jotenkin selvän kuvan mihin päin ollaan menossa. Tämän lisäksi tulee luonnollisesti hallituksen eri departmenttien säännölliset kulut, virkamiesten palkat eli yleisesti sanoen koko valtiokoneistonhoitokustannukset, jotka ovat myöskin suunnattomasti lisääntyneet kysymyksessä olevan ajan sisällä. Ja sitten, suoranaisena seurauksena sodasta on hallituksen maksettava eläkkeisiin, sodassa kaatuneitten perheitten huoltamiseen y.m. avustuksiin yhteensä 130 miljoonaa dollaria vuosittain. Mutta tässäkään ei vielä ole kaikki. Valtiorahastosta on maksettava paitsi edellämainittuja jo lueteltuja vielä kymmeniä jopa satojakin miljoonia, kahden, hallituksen huostaan tavallaan joutuneen rautatien tuottamaa tappiota, kuten on selitetty.

Kanaalien ja satamalaitteiden, kuin myöskin muitten kuljetusteitten rakentamiseen ja kunnossa pitämiseen niinikään tarvitaan huikeita summia. Viime vuonna parlamentti äänesti sitä tarkoitusta varten hallituksen esityksestä 165 miljoonaa dollaria ja kun vielä otetaan huomnioon miljoonat, joita on luovutettu sotilaitten asuttamiseen, eri kaupungeille ja kunnille lainoihin, niin tarvitaan valtiorahastolle todellakin suuria tuloja. Miten nyt todellakin asiain tällä kannalla ollessa uskotaan päästävän edelläsanotuista huikeista valtioveloista ja lisäksi, miten 9-miljoonainen kansa maksaa valtiovelkojen korotkaan.

Jos työväenluokka pääsisi määräävään asemaan ja veroittaisi niitä, joilla on otettavaa ei kai velkojen maksaminen olisi niin vaikea tehtävä, mutta siinäpä sitä ei ollakaan. Hallituksen täytyy, valittakoon ensi vaaleissa minkä puolueen miehet tahansa pyrkiä valtiovelkojen maksuun ja korkoihin rahaa saadakseen verottamaan kansaa, ja kun ottaa huomioon, että Canadassakin kuten muuallakin juuri vähävarainen luokka saa kantaa raskaimman taakan, on itsestään selvää, että se käy vaikeaksi. Jos jokaista Canadan asukasta verotettaisiin suhteellisesti vain noitten velkojen korkojen maksamista varten tulisimme saamaan kannettavaksamme 62 dollarin suuruisen, henkilökohtaisen verotaakan ja vielä jokaista perheen jäsentä kohden.

Eikö edelläolevat seikat puhu päivän selvästi mitä kapitalistinen hallitus, olkoonpa se sitten mistä puolueesta tahansa valittu, saa aikaan. Jos Canadassa esim. kysymyksessä olevan kymmenen vuoden aikana olisi asioita hoidettu neuvostojärjestelmän mukaisesti olisivat asiat kokonaan toisin. Hyvin vähän noista kulutetuista miljoonista on uhrattu kansan sivistämiseen ja hyvin vähän sitä tullaan tekemään vastaisuudessakaan, vaikkapa niinkin kävisi, että esim. liberaalinen puolue pääsisi valtaan.

Valtaan pyrkivät eri porvarillisten puolueiden ehdokkaat lupaavat kuten tavallista taas suuria reformeja, he lupaavat työläisillekin muruja, aivan samoin kun aina vaalien aikana ovat tehneet. Heillä näkyy olevan se sama käsitys, että kunhan vain luvataan jotain parannuksia, niin kyllä ääniä lähtee, sillä onhan työläiset vielä niin yksinkertaisia ja tietämättömiä, että heille riittää lupaukset leivän asemasta. Ja mitä todellakin Canadaan tulee, niin emme voi muuta kuin myöntää asian jotakuinkin niin olevan, sillä todellakaan työväestö meillä ei ole vielä selvillä luokkaasemastaan ja kaikkein vähimmän tehtävästään asemansa parantamiseksi.

Canadan työläiset tulevat edelleenkin sallimaan kapitalistien ja heidän renkinsä hoitaa maan asioita oman mielensä mukaan ja siis samaan suuntaan kuin edelläolevat numerot osottavat. He tulevat suunnattomien valtiovelkojen korkoja maksamaan välittöminä raskaina veroina. Nytkin vaikka vaalirunnauksessa innostuneet porvarit ovat erehtyneet ilmaisemaan toistensa salaisuuksia ja vaikka niissä salaisuuksissa ilmenee mitä hävittömin valtioasioiden hoito, sivuutetaan ne ilman mitään, ja kaikki kapitalistipuolueet hoitavat asioita samansuuntaisesti, siksi kun työväenluokka kerta kaikkiaan lopettaa järjestelmän, joka sallii sellaista.

Valkoinen terrori

Punaisen Ammatillisen Internationalen kongressin julistus

Suuttumuksella ja palavalla vihalla ovat Punaisen Ammatillisen Internationalen ensimäiseen kongressiin osaa ottaneet koko mailman vallankumouksellisen proletariaatin edustajat kuulleet ilmoituksia siitä, kuinka työväestön vapautuksen esitaistelijain sortaminen ja orjuuttaminen, raaka rääkkääminen ja kiduttaminen lisääntyy joka päivä. Mailman kaikilta kolkilta saamme kuulla, että satoja ja tuhansia on teljetty vankiloihin ja kuritushuoneisiin taikka viety teilauslavalle. Miljoonain proletariruumiiden vuori, jonka kansainväliset kapitalistit mailmansodan aikana pystyttivät, ei riitä, vaan on vielä annettava alttiiksi kuolemalle satoja parhaita, kidutettava uusia tuhansia ja annettava heidän perheensä, vaimonsa ja lapsensa alttiiksi hädälle ja kurjuudelle, jotta vallassaolevat, omistavat luokat saisivat häiriintymättä kartuttaa voittojaan.

Ei koskaan ole ollut mailmassa aikaa, jolloin vapaudestaan taisteleva sorrettujen luokka olisi tarvinnut antaa niin raskaita uhreja. Koskaan ei ole ollut olemassa omistavaa luokkaa, joka olisi niin määrätietoisesti, julmasti ja raasti vainonnut vastustajaansa. Neeron toimeenpanemat kristittyjen vainot, hugenottien sukupuuttoon hävittäminen Ranskassa, paavien ja keisarien inkvisitioni keskiajalla, Thiersin toimeenpanemat kommunaarditeurastukset Pariisissa — kaikki ne kalpenevat niiden hirmutekojen rinnalla, joita vallassaoliat ja heidän apurinsa nyt joka päivä ja joka hetki harjoittavat vallankumouksellista proletariaattia vastaan.

Unkarissa on monia kuukausia raivonnut valkoinen terrori. Ei kulu päivääkään, jolloin ei eri seuduilta maata löydettäisi toveriemme hirvittävästi raadeltuja ruumiita taikka joljoin ei Tonavan pyörteistä ajautuisi maihin Horthyn salamurhaajien uhreja. Italiassa murhaavat fascistit työläisiä ilman mittaa ja määrää, kuuluvatpa nämä mihin suuntaan tahansa. Malatesta ja useat muut toverimme ovat kuukausimääriä viruneet vankiloissa. Espanjassa ampuvat mustimman taantumuksen palkkaamat murhaajat työläistoverejamme. Niinpä aivan äskettäin toveri Alandiuksen. Samoin saapuu juuri tieto, että toverit Evelio Boal, Antonio Felin ja Jose Domingo Rodriguez ovat tulleet ammutuiksi astuessaan vankilasta kadulle. Ranskassa, Englannissa, Puolassa, Latviassa ovat työväen etujen puolustajat joutuneet säälimättömän vainon alaiseksi. Saksan vankiloihin ja kuristushuoneisiin ei edes enään mahdu ne tuhannet, jotka valkoisen oikeusterrorin poikkeusoikeudet ovat niihin tuominneet. Rosa Luxemburg, Karl Liebknecht murhattiin — Eugen Levine ammuttiin, Sylt surmattiin «pakoa yrittäessään» — tuhansia muita nimettömiä on päästetty päiviltä. Vapaimmassa tasavallassa, minkä hallituksessa istuu sosialidemokrateja, ammattiyhdistysmiehiä, julistetaan vielä nytkin kuolemantuomioita, jotka sosialidemokratinen presidentti hyväksyy täytäntöön pantaviksi.

Koko mailman työläiset, miehet ja naiset! Lukemattomat ja kuvaamattomat ovat ne uhrit, joita luokkatietoisen, vallankumouksellisen proletariaatin on täytynyt antaa; täytynyt antaa teidänkin tähtenne, jotka olette saman kohtalon uhkaamia. Riistäjäin viha ylöspäin pyrkivää työväestöä kohtaan menee yli kaikkien rajain. Mitä tänään tapahtuu vankilassa viruvalle työtoverillenne, saattaa huomenna, on huomenna tapahtuva, teille itsellenne. Hänen kuolemansa saattaa vaatia teidätkin. Jos kapitalistien kansainvälisen pahantekijäjoukon onnistuu lyödä maahan ja juurineen kitkeä teidän etujenne ja vapautuksenne puoltajat ja esitaistelijat, jäätte te täysin turvattomina kiduttajienne rajattoman riiston alaiseksi.

Työläiset, toverit! Kehoitamme teitä rientämään uhattujen ja raadeltujen toverienne avuksi. Järjestykää! Järjestöjenne johdossa on ihmisiä, jotka auttavat teidän luokkavihollisianne ja vainoojianne. Amsterdamilaisten ammattijärjestöjen johdossa on henkilöjä, jotka pettivät teidät jo mailmansodan aikana pakottaen teidät kiduttajienne käytettäviksi. Amstredamissa istuvat herrat Dumoulins, Thomas, Leipart, Henderson ja kumppanit, jotka väittävät edustavansa 30 miljoonaa työläistä. Todellisuudessa jättävät he nämä 30 miljoonaa työläistä vihreiden, mustain, valkoisten rosvojoukkojen raivoavan terrorin valtaan.

Ilman työväenluokan keltaisen petturijohtajiston verisen terrorin äänetöntä hyväksymistä säästyisi työläisiltä nämä lukemattomat uhrit, kävisi kansainvälisen proletariaatin ääretön kärsimys kokonaan mahdottomaksi. Mutta he eivät liikuta sormeankaan tuhansista haavoista vuotavan kaikkien maiden työväestön auttamiseksi. He ovat myyneet teidät luokkavihollistenne valtaan. Herra Thomas elää paksusti Kansain Liiton hänelle Vanderbiltin kautta myöntämällä 7 miljoonalla kultafrangille. Hänen ystävillään on täysi työ taistelun käymiseksi vallankumouksellisia vastaan. Teidän kärsimyksenne, teidän hätänne ei heille merkitse mitään. Mitä välittävät he siitä, jos vielä jotkut kymmenet tai sadattuhanneet menehtyvät kurjuuteen, jos vielä joitakin satoja ja tuhansia joutuu valkoisen terrorin raivon uhreiksi. He ovat nyt sen toiminimen osakkeita jota kutsutaan kansainväliseksi kapitaaliksi. He ovat sen verenimijän, mailmankapitalismin kätyrejä, joka on ryhtyvä uusiin murhatoimiin, uusiin sotiin. He ovat kaikkien niiden vainojen tosisyyllisiä, joiden ahaisina teidän työveljenne ovat kaikissa maissa.

Koko mailman työläiset! Sanoutukaa irti näistä pettureista. Katkokaa kahleet, jotka sitovat teidät Amsterdammiin. Muodostakaa pataljoonanne! Astukaa taistelevain veljienne sisarienne joukkoon. Hyljätkää petturien, luokkaselvittelijäin veritahrainen lippu. Luopukaa siitä Internationalesta, joka aina jättää teidät pinteeseen, ja joka palvelee teidän vihollistanne, kapitalistien, Stinneksen, Creutzin ja kumppanien etuja. Vahvistakaa vapautuksenne puolesta taistelevan, todellisen, meidän Internationalemme rivejä. Vain siten voitte te tehdä lopun teitä vainoavasta terrorista. Tehkää voimattomaksi vihollisenne ja ne, jotka auttavat heitä teidän sortamisessa ja murhaamisessa. Astukaa esiin omien etujenne, oman lunastuksenne puolesta kapitalistisesta orjuudesta. Vain voin, jäävämätön taistelu voi teidät pelastaa.

Alas työväenluokan teurastajat!

Alas amsterdamilaiset!

Eläköön vallankumouksellinen luokkataistelu!

Eläköön Punainen Ammatillinen Internationale!

Joulurahoja Suomeen

Nyt alkaa olemaan aika lähettää joulurahat omaisilleen ja tuttavilleen Suomessa.

Vanhassa synnyinmaassamme on taas tullut huono vuosi ja siksi monen omaiset, isä ja äiti, veli ja sisko, sekä sangen monasti pienet viattomat lapset ovat puutteessa. He kaikin ojentavat kätensä tälle puolen meren ja odottavat pientä apua.

Parhain apu on pieni rahalahja.

Sen voi lähettää meidän kauttamme.

Suomen rahan arvo parani niin nopeasti että eilen voimme maksaa ainoastaan

Kurssi Smk. 58:00 Canadan dollarista

LÄHETYSKUSTANNUKSET:

Postissa 15c kaikilta summilta. Sähkösanomalla $3.50 kaikilta summilta.

Kysykää erikoiskurssia suurille summille.

Toiminta nopeaa ja perillemeno varma.

Lähes 2000 eri lähetystä tehty jo tämän vuoden ajalla.

Lähetetyn rahan arvo tähän mennessä tällä vuodella, noin $50,000.00.

Rahaa välitetään myöskin kaikkiin Suomen pankkeihin.

VAPAUS, Box 69, Sudbury, Ont.

Torontossa ottaa rahavälityksiä vastaan A. T. Hill, 177 Bellefair Ave.

Toverin toimitus

Toverin vastaavan toimittajan äänestysajan aukiollessa ovat äänet kautuneet seuraavasti:

Geo. Gratchef	696 ään.
K. E. Heikkinen	138 ään.
Vasta-ääniä molemmille	612 ään.

joten Geo. Gratchef on tullut valituksi Toverin vastaavaksi toimittajaksi.

Noskelaisten astrakan laiskammo

On todennäköistä, että noskelaiset taas jälleen kerran särkevät työläisten yhteisen rintaman Saksassa ja valuttavat hiekkaan suurten joukkojen toimintainnon hetkellä, jota s...

Punaiset ja Valkoiset

(Jatkoa n:oon 97)

Kohosi näet porvariston omastakin keskuudesta ääniä, joiden tarkoituksena lienee ollut sopivassa määrässä hämmentää yleistä karnevaalihumua. Erinäisissä porvarilehdissä ruikutettiin olojen sukeudesta. Niinpä kirjoitti Turun Sanomat: «Ei missään maassa ole kaikenlainen keinottelu, lakien julkea rikkominen, säädöksistä poikkeaminen ja yleensä kaikkien tähän asti pyhänä pidettyjen oikeus- ja siveyskäsitteiden halveksiminen päässyt sellaiseen hurjaan vauhtiin kuin meillä viime aikoina. Kirjaimellisesti meillä nykyään vallitsee kaikkien sota kaikkia vastaan, vaikkakaan sitä ei käydä aseilla. Kukaan ei välitä hituistakaan siitä, miten käy lähimmäisen, kukaan ei kiinnitä huomiota isänmaan etuun, ei valtiotalouden asemaan, ei koko yhteiskuntarakenteen pysyväisyyteen, kysymys on vain siitä mistä eniten saisi kerätyksi pääomia vaikkapa toisen hengen hinnalla. — Nykyinen olotila maassamme on kansallinen häpeä, syvä alennuksen ja rappiolle joutumisuuden aste. Eri yhteiskunnan aloilla on päässyt vallalle sellainen siveellinen höllyys ja kurittomuus, että suorastaan kammottaa. — Uudessa Suomettaressa taas oli kerran tällainen viehkeä pala: «Kirkolliskokouksessa Turussa seurakuntain isät neuvottelevat ankarasti katkismuksen opetuksen alkamisesta. Mutta kuinka voi opettaa katkismusta pienokaisille, kun rosvot rehentelevät julkisilla toimipaikoilla? Ei, seitsemäs käsky on nyt naulattava jokaiseen seipääseen». — Ja mainittu kirkolliskokous: «Nälänhätä uhkaa syöstä tuhannet epätoivoon, jopa kuolemaan. Mutta tästä nälänhädästä rikastuvat toiset. Kuta enemmän köyhien leskien kyyneileitä ja huokauksia, sitä enemmän rahaa ahneiden arkkuihin. — — — Kaikki tämä vain laajentaa eri kansakerroksien välistä kuilua, vielä sitäkin enemmän se laajenee, kun häkäilä? kasvaessa toisaalla yhä vain toisaalla nautindän kasvaessa toisaalla yhä vain toisaalla nautinnonhimo, irstaus ja hekuma kasvaa. — — Meidän täytyy tunnustaa: paljon puuttuu, kansamme sielu on sairas.»

Ja itse vanha noitarumpu, Juhani Aho, nähtyään kuinka kauas hänkin osaltaan oli tullut katajaisen kansansa härsyttäneeksi, puhkeaa voimattoman ukkelin ärinään: «Rakuunan kannusten kilahdus kylän raitilla on ääni, joka tässä maassa tehonnee paremmin kuin (laki ja evankeliumi) — —». Mutta kuten hän oli niin monesti ennen puhunut pötyä, puhui hän nytkin: Rakuunat, sotaväki — kaikki samaa sorttia. Vielä niin myöhään kuin 5/1919 puhuu porvarillinen Fyren-lehti tragikomillisista asioista.

«Oli aika — kirjoittaa lehti — ihana aika, jolloin me, niinpian kuin joko elämässä tai sanomalehdistössä, etupäässä sanomalehdistössä tuli puheeksi meidän rumat tekomme tai rumat ominaisuutemme, voimme loukkaantuneena viattomuuden paatoksella viskata koko mailman silmille tuon kaikkea selittävän ja kaikkia puolustavan sanan venäläistä turmelusta — jotenkin samallaisella syyttäjän paatoksella kuin nykyään keisari Wilhelm tiuskaa sanan Ludendorff ja Ludendorff sanan Keisari Wilhelm. «Venäläinen turmelus» oli meille ikäänkuin suuri ja komea pielus meidän syntisen päämme olle pantavaksi — mutta se ihanuus katosi kuten niin paljon muutakin Venäjän vallankumouksen vedenpaisumukseen.

Sitte tulivat saksalaiset maahan, tulivat, näkivät ja besorgasivat. «Mitä punaiset jättivät jäljelle, sen veivät saksalaiset» — valittivat talonpojat ja tilanomistajat niillä paikoin missä saksalaiset olivat kulkeneet. Ja kaupungeissa, etenkin pääkaupungissa valitti poliisi: «kyllähän me ennen luulimme, että venäläiset osaavat tehdä koiruuksia ja varastaa, mutta kyllä ryssät sentään ovat taitamattomia hutiluksia siinä asiassa saksalaisten sotilasten rinnalla». Kerrottuaan sitten valaisevista yksityistapauksista, jatkaa lehti: «Sanottakoon lyhyesti, että saksalaiset koettivat järjestelmällisesti ryöstää jo ennestään nälkäänäkevän Suomen puhtaaksi elintarpeista ja muista välttämättömistä kulutusesineistä. Ei tyydytty yksin siihen, että lannoitusaineita vastaan tahdottiin ottaa (Suomen eduskunnan aloitteesta) punaisia vankeja Saksaan, vaan mikä oli tärkeämpää: tahdottiin saada elintarpeita nälkäänäkevälle sotivalle Saksalle. Saksalaisilla sotilailla oli täysi oikeus anastaa ja lähettää Saksaan kaikki paperossivarastot mitä käsiinsä saivat. Saippuat ja muut semmoiset olivat myös niin haluttua tavaraa, että Helsingin kaupunki oli pian aivan tyhjä saippuasta. Samaten kävi suomalaisen voin kanssa, ja mikä oli vielä pahempaa: ei edes oltu laskaamatta laivoihin ja viemättä täältä pois sitä vähäistä määrää jauhoja, niin hyvin vehnää kuin ruista, joka oli maassa ja joka oli Ruotsista saatu.»

Näin Fyrenin mukaan maassa isännöivät saksalaiset sotilaat.

Mutta eivät suomalaisetkaan «vapaustaistelijat» olleet oppimestareitaan huonommat. Lehti kertoo eräästä vänrikistä, joka joutui kiinni häpeämättömästä varkaudesta mutta sai kaikki ikuisiksi ajoiksi anteeksi — «koska varastaminen armeijassa oli niin yleistä». Ja lehti jatkaa: «Huhu kertoo — eikä ainoastaan huhu — että hiljattain pidetyssä yleisessä kassatarkastuksessa Viipurin kaikki muut sotilaskassat olivat enemmän tai vähemmän besorgatussa tilassa paitsi yksi — erään rykmentin kassa, jonka rykmentin upseereista liki 100% oli entisiä venäläisiä upseereita, s.t.s. todellisia upseereita, joilla on kadettikoulusivistys eikä ainoastaan (jääkärien) Lockstetter-leirisivistys». Ja jääkärieversti Sihvosta, tuosta Karjalan valkoisten pylväänneenään nostamasta «vapaussankarista» ja työläisten joukkomurhaajasta, hänestä huomauttaa Fyren: «Nyt hänen kunniastaan on tuskin muuta jälellä kuin besorgattu erä vapaussodan kassakladissa, suuruudeltaan 130,000 markkaa — vai oliko se enemmän selvittämättömiä eikä edes selvitettävissä olevia varoja.» Ja edeleen: «Nuori jääkärinousukas ja kultapoika, jääkärikapteeni Takkula, entisestä Karjalan kaartirykmentistä Viipurissa, hän joka, mielellään kutsui itseään «Suomen ensimäiseksi jääkäriksi», vangitaan värennyksistä ja noin 200,000 markan kavalluksesta rykmentin varoja». «Eräs jäkäriupseeri X — — — tekee itsensä kuuluisaksi voijobbarina, eräs jääkärivänrikki Y tekee erinäisiä kolttosia, eräs jääkärimajuri niinikään, — — — Hämeenlinnassa varastaa jääkärivänrikki Veijola kaksi hevosta omasta patteristaan — — — Turussa vangitaan vänrikki Wahlfors, Helsingissä luutnantti Backberg — — —».

«Meidän saksalaiset opetusupseerimme — huomauttaa Fyren kaiken edellä olevan jälkeen lopuksi —, jotka niin usein lausuivat pohjattoman halveksumisensa suomalaisten oppilaidensa oppivaisuudesta, voivat nyt ylpeillä näiden saavutuksista Wilhelmin, Besorgausmestarin koulussa.»

Tähän tapaan erinäiset huutavanäänet korvessa.

Mutta soraäänet hukkuivat — ja hukkuvat yhä vielä — bakkanalien remuun.

Kunhan vain työväestö pysyi kurissa. — —

Ja olihan se kylliksi kuritettu. Ja eduskunta pitäköön huolen, ettei sille jää mitään oikeuksia, ettei sille jää pienintäkään tilaisuutta isotella!

Eduskunta, niin. Yläluokan tynkä-eduskunta, johon työväestön 92 edustajasta oli jätetty vain 1 — muut oli koko tapettu, vangittu tai ajettu maanpakoon ilman, että varamiehiäkään kutsuttiin näiden tilalle. Sivumennen huomautettakoon tässä yhteydessä kuvaavasta tapauksesta. Kun tämä eduskunnan tynkä lopuksi suostui kutsumaan joitakin sosialistien varaedustajia, oli kutsuttavien joukossa m.m. eräs kajaanilainen työmies, Kalle Niemi. Hän ei ollut ottanut kumoukseen osaa, häntä vastaan ei oltu nostettu mitään syytettä «maankavalluksesta», hän oli täysin nuhteeton täyttämään edustajatoimen. Lähetetään valtakirja Kajaaniin. Etsitään Kalle Niemeä. Mutta mistään ei löydetä. Kalle Niemen ovat Mannerheimin miehet jo luokkasodan alussa murhanneet. Ei ole Kalle Niemestäkään edustajaksi. — — —

Ja tynkä-eduskunta otti jälelle jääneen köyhälistön hellään huomaansa. Laati mielipuolisella vimmalla kuristuslakeja.

Laati «kuonokoppalain», jossa säädettiin: «Poikkeuksellisten olojen tähden, jotka ovat johtuneet sodasta ja laillista yhteiskuntajärjestystä häirinneestä kapinasta, oikeutetaan hallitus väliaikaisesti antamaan yleisen järjestyksen ja turvallisuuden voimasapitämiseksi välttämättömiä säännöksiä 1) painotuotteiden julkaisemisoikeuden, kokoontumisoikeuden, yhdistysmisoikeuden ja oleskeluoikeuden rajoittamisesta sekä 2) laajennetusta oikeudesta takavarikon, kotietsinnän ja vangitsemisen toimittamiseen». Tällä lailla on työväen toiminta lähes kokonaan estetty. Maaherroilla on täydellinen satraappivalta työväensanomalehdistöön nähden j.n.e.

Laki 8-tuntisesta työajasta paikattiin. Työaika muutettiin 10-tuntiseksi.

Uusi torpparilaki laadittiin, ja siihen «punikkipykälä»: «Jos vuokramies on tuomittu ennen (torpan) lunastuksen tapahtumista vapausrangaistukseen vähintäin kymmeneksi vuodeksi tai kuolemanrangaistukseen, älköön vuokra-aluetta tämän lain mukaan lunastettako vastoin vuokranantajan tahtoa. Älköön lunastusoikeus myöskään kuuluko sille, jolle tällainen vuokramiehen vuokraoikeus on rangaistuksen aiheuttaneen teon jälkeen siirtynyt». — Näin siis maalaisköyhälistön eturivinmiehet kuritushuone- tai kuolemantuomionsa lisäksi saivat vielä muunkin rangaistuksen, eivätkä ainoastaan he, vaan myös heidän omaisensa, vaimot ja lapset. Kaikki lainsuojattomiksi!

Kunnallisasetukset, ne syövytettiin läpikotasin julkeimmalla lahtarihengellä. Lasketaan noin 700,000 hengeltä riistetyn äänioikeus!

Ja paljon muuta hyvää ja kaunista ehti valkoisten ripe-eduskunta luontaa esiin. Mutta tässä ei enään huolittane puuttua kuin yhteen sen aikaansaannokseen, vallankaappaukseen, jonka se suoritti valitsemalla maalle saksalaisen (kuinkas muuten!) kuninkaan.

Se kuningashuijaus, se oli ihana ylösottamus. Se vei voiton kaikista mihin Suomen vallassaolijat kapinan kukistamisen jälkeen ryhtyivät. Kuningas-ajatus oli herännyt vain pienen koplakunnan aivoissa, siitä olivat lähemmin sopinet ne, jotka olivat myyneet maan Saksalle. Itse valkoisistakin oli suuri osa hanketta vastaan. Mutta maaperä muokattiin. Uppiniskaiset sanomalehdet toimittajineen ostettiin, harjoitettiin painostusta ja petosta yksinpä eduskunnassakin. Kaiken varalta koottiin monarkistisia sotajoukkoja Helsinkiin. Oltiin vaikka asevoimalla valmiit nujertamaan tasavaltalainen oppositioni. Mutta aseita ei tarvinnut paljastaa. V... tahakoiset «tulivat järkiinsä». Ehkäpä se kuningas sentään oli poikaa, varsinkin kun se saatiin Saksanmaalta. Lempo tässä tietäköön mihin ilman kuningasta joudutaan. Ja niin vaalittiin Suomen tasavallalle kuningas. Ja hennot valkoiset naiskätöset ompelivat lakanoita maan uudelle, ylevämielisemmälle jalolle ruhtinasparille, ja sitä ylevämielisemmälle jalommalle, kun kukaan ei tietänyt näiden luonteenlaadusta mitään. Mikä ihana unelma, mutta mikä surkeus, ettei se sittenkään täyttynyt! M... sääjät eivät saaneet Belsazaria! Mene tekel —

Niin, keskellä orgioitaan havahtuivat veren t... raamat mässääjät Saksan romahdukseen. Mah... ton oli käynyt mahdolliseksi. «Oli suistunut ol... muuri.» Valkoisten patsaspyhimys, Der Kaiser, kaikki muut pienemmät pyhimykset mäiskähti pilvistä.

DER KAISER

Tuli sinunkin vuorosi siis, pääpyöveli. Hetkes soinut

Tähän asti mut ei edemmäksi, jo kaikui s... kerta,

sa murhaaja miljoonain. Miten turhaan ... verta,

sitä kahlata kuitenkaan kun määräs... voinut

Pien ei sisin haaveesi ollut: mailma raunioiksi, kaikk' kaataa, murskata, mullistaa ja kylvää k... murhaa,

ja raunioill' ylin mahtaja olla. Mut, onneton, t... oli teiluritoimesi — kaikkeutta et voinut sa ...

Sa ruumisvuorihin kompastuit, kun pääs... maaliin,

vevivirrat vellovat «sankari»-tietäsi salpaa, korahdukset ja voihke ja vaikerrus sisimpää... halpaa,

universumi vyöryvä kruunupään kukaties saaliin.

Kiroaa oma kansasi sua, osa senhän niin ... vaikee;

idän kansat ja lännen ne myös yhtainoota ... ovat;

ja vankileireillä Suomen sa myös näet ... nyrkit kovat,

suist' orjain sieltäkin singahtaa kiro hurjan ... ja haikee.

(Jatketaan).

…joukkoesiintymiselle tus-
…oa.
…in, ihastuttavan porva-
…overinsa murhan johdosta
…kiihoittuneina antoivat
…milleen joukoille sysäyk-
…äin taikka oikeammin ei-
…varien suorittaman porva-
…synnyttämältä —ällistyk-
…neet vaistomaisesti kadulle
…ä lampaitaan pidättää.
…en työväen oikeistopuolu-
…ttelun karsinoihin teljetyt
…kivät aitansa, yhtyivät ul-
…odottaviin kommunistito-
…ja antoivat kuulua äänen-

…sta! Meille on sanottu, sa-
…ppin keikauksen aikana ja
…ain alituiseen toistettu, että
…a ja demokraattinen halli-
…tietää pitää aisoissa valta-
…aarantajat, olivatpa nämä
…ussilaisia taikka baijerilai-
…areja taikka wasemmistolai-
…Mutta näyttäytyy, että de-
…onkin toiminut käsikädessä
…n taantumuksen kanssa, Lu
…n kypäräpäiden kanssa pi-
…ssa vain työväestöä, joka ei
…t mitään muuta kuin varoit-
…tä kuhertelusta ja aika a-
…sut demokratian ja taantu-
…julkeimpia työväen kiristä-
… vastaan, kunnes demokra-
…n itse saanut kouraantuntu-
…stutuksen siitä, minkälainen
…aisesta luvattomasta yhtey-
…tyy: murhaaja, joka on val-
…amaan kätensä jopa omaa
…demokratiaa, vastaan. Sa-
…kaan kun on jätetty tai an-
…e jokaisen vanhan järjestel-
…nattajan kouraan,, sijoitettu
…stuunalaisiin toimiin armei-
…rjestyslaitoksessa, hallinnas-
…an aikaan on työväeltä jopa
…ukittu ja koko luokka jätetty
…tian määräävän asemiin si-
…en taantumuksellisten mieli-
… jota ei suinkaan ole jätetty
…ättä. Mitä on sitten tämä de-
…a? Humpuukia. Ja vielä e-
…kin: itse taantumusta. Ja
…siksikin, sille kun kauniita
…vat lauseparret kansalaisten
…taisundesta ja vapaudesta
…maalia, jolla silataan todelli-
…kotus: omistavan luokan riis-
…sjeleminen riistettyjen oikeu-
…vaatimuksilta ja toiminnalta.
…a sanoen herasi työväestössä
…suudessaan salassa kytenyt
… demokratiaa kohtaan, jon-
…oissa yksi osa siitä oli vali-
…tömänä seurannut toisen, lu-
…päässeen osan taistelua sen
…miseksi ja sen julkeitten hyök
… torjumiseksi.
…nutamassa päivässä leimahti
…päluulo suureen liekkiin kaut-
…o maan. Jos demokratia oli de-
…lia, niin näyttäköön sen teos-
…ukoon suuremmalle kalvanka-
…a aseet, erottakoon vanhalle
…elmälle vannoutuneet tuomari-
…oilta, vapauttakoon näiden tuo
…at tuhannet syyttömät työläi-
…kauttakoon poikkeustilat ja
…on varmemmaksi vakuudeksi
…kevälle väestölle aseet ja val-

…ta ennenkun demokratia on en
…yt edes pyyhkiä tuskan hikeä
…an ja muodon vuoksi antaa
…sä määräyksiä, joita ei kukaan
…, Baijerin hallitus kaikkein vä-
…in, rientävät oikeistososialisti-
…urheellisen vakavina esille ja
…tavat työväestöä — ei demo-
…ia! Työväki on menossa har-
… työväki oli unohtanut kommu-
…n vaikutusvaltaan. Varokaa ast
…ilaisia! Astrakanilaiset — Mos
… opetusten seuraajat, kommu-
… — vain hautovat mielettömiä
…ussunnitelmia! (Kernaammin
…hyvänsä, kernaammin Ludendorf
…vaikka tukussa, kunhan vain ei
…kanilaisia!)
… taaskaan ei ole mitään takeita
…että työväestö kokonaisuudes-
… antaisi terveen vaistonsa, ellei
…nsa, johtaa yhteiseen, suureen te
…. Monin paikoin antaa se palt-
…johtajainsa lörpötykselle, monin
…in on se näiden kielloista huoli-
…a yhtynyt kommunistien tunnuk
…ja toimintaan, samaan aikaan kun
…nusunnitelmat rinnan säilyttämi
…, antavat oikeistolaisten kukkoil
…äytellä suurta osaa ja esiintyä
…räjänä, kunhan vaan saataisiin
…n edes jotakin kouraantuntuvaa,
…aisiin ajetuksi läpi jokukin vaati-
…, saataisiin vaikkapa vain nyt
…okratiakin täyttämään edes yh-
…kään lupauksistaan. Mutta oi-
…tolaiset eivät hellitä: Erzberge-
… tuon «suuren kansalaisen» mur-
…alkaa käydä vanhanaikaiseksi ja
… jälkeen suoritetut työläismurhat
… taas eivät merkitse mitään: mitä
…evät olleet astrakanilaisia: demo-
…tia on jätettävä rauhaan, jotta se
…si «rauhassa torjua uhkaavan
…ntumuksen».
…Ja suuret kansanjoukot jäänevät
…n jäänevätkin paikoilleen.
…Mutta juuri kun oikeistokellokkaat
…vat laumansa pysähdyteyksi kiirii
…päri valtakunnan äkkiarvaamatta
…antumuksen ja demokratian yhteis-

ten uhrien huokaus, raskaana kuin kuolemanhenkäys. Baijerin lahtarien kuoleman erikartanon piinatut asukkaat lähettävät ulkopuoleiselle maailmalle läpi piikkilanka-aitain ja muurien kolkon tervehdyksensä. Siellä vallitsee hirvittävä mielivalta, siellä kohdellaan vankeja barbaarisesti kuin missään suomalaisessa tai unkarilaisessa rangaistuslaitoksessa.

«Me linnavangit — lausutaan näiden henkensä uhalla lähettämässä sydäntäsärkevässä vetoomuksessa — käännymme teidän puoleenne. Me käännymme Saksan ja kansainvälisen proletariaatin puoleen. Meidän, 80 poliittisen vangin joukossa, on proletaareja kaikkea suuntaa: kommunisteja, riippumattomia, sosialidemokraatteja, syndikalisteja, puolueettomia, koeteltuja johtajia ja 20 vuoden ikäisiä punasotilaita. Ellei meidän vetoomuksemme julkisuuteen tee tarkoitettua vaikutusta, olemme me valmiit tarttumaan äärimmäiseen keinoon: nälkälakkoon. Me vallankumoukselliset sosialistit ja kommunistit emme kerjää henkemme puolesta. Mutta emme aijo kuolla ilman taistelua, siitä syystä on meidän velvollisuutemme proletariaattia ja itseämme kohtaan tehdä kaikkemme estääksemme, ettei meitä turvattomina teurastettaisi. **Vastuun siitä, mitä lähempinä kuukausina, ehkäpä jo lähipäivinä tulee tapahtumaan täällä, kantaa ensi sijassa sosialidemokraattinen puolue,** jonka jäsen Gradnauer on sisäministerinä. Poliittiset vangit Baijerissa on turvattomina jätetty lahtarien käsiin, jotka tuskin voivat nukkua Keskemetin leirillä suoritettujen unkarilaisten murhatoimien synnyttämältä kateudelta.»

Tällaista sisältöä oleva viesti saapuu työläisten kidutusleiriltä juuri parahiksi, kun sosialidemokratiset johtomiehet koettavat joukoilleen uskotella ettei ole mitään polttavaa syytä työväen yhteiselle joukkotoiminnalle.

Ja vaikka sosialidemokratia joutuu näin kouraantuntuvalla tavalla yhdessä demokratian ja varsinaisen taantumuksen kanssa syytettyjen penkille, vaikka maanalaisen huudon Baijerista ja kaikilta muilta vankileireiltä luulisi liikuttavan kiviäkin, on silti epätoden näköistä, että Saksan työväestö kokonaisuudessaan ryhtyisi suureen tekoon onnettomuutensa torjumiseksi.

Sosialidemokratisten teoreetikkojen halvaussoppi on liiaksi myrkyttänyt proletariaatin suuren osan. He mielivät säästää työläisiä verisen taistelun tieltä. Mutta samaan aikaan lyö taantumus työläisryhmän toisensa jälkeen. Kypäräpäät suorittavat niittotyötään, nälkäleirit harventavat asukkaitaan, ravintoniukkuus puhdistaa kokonaisia työläiskorttelеja ja hiljaa mutta varmasti — 6 miljoonaa lasta sairastaa tuberkuloosia, 2 ja puoli miljoonaa niistä on kuoleman omia. Mutta yhtäkaikki «säästetään» työväestöä vapautustaistelun tieltä, vaikka paikallaan seisonta vaatii äärettömän paljon enemmän uhreja kuin koskaan mikään sota.

Ja niin rappeutukoon yhdessä Saksan proletariaatin ruumiillisen kunnon kera sen taistelutarmo, sortukoon se heloottikansaksi, kun kerran sosialidemokratiset teoreetikot näkevät sen parhaaksi. — M. Törmä.

—o—

Vangitun vallankumouksellisen matka

Ajamme kiinteää, lujaa vauhtia rantatieasemaa kohden hiennossa vaunussa. Odotan yleisön suureksi hämmästykseksi ajamme suoraan aseman alueelle aivan vaunun sivulle. Meidät työnnettiin vaunuun ja sen jälkeen kytkettiin vaunu lähtevään junaan, joka heti sen jälkeen vinhasti alkoi kiitämään, vieden meidät ja meitä seuraavat valppaat vahdit, yhden upseerin ja kuusi aliupseeria, mukanaan Pietaria kohden.

Tapahtui siinä matkalla monta ja monituista, mutta suurimmalta osaltaan eivät ne ole kertomisen arvoista. Pitkin matkaa siinä lennättimen avulla tiedotettiin, että vaunuamme on poliisin tarkoin pidettävä silmällä, vaunua sitä ja sitä. Ja jännittyneelle yleisölle ilmoitettiin, että junassa vain kulkee eräs korkea-arvoinen virkamies. Sitä kunniaa en tosiaan tule eläissäni unohtamaan.

Toisena matkustuspäivänä ilmoittaa vihdoin vahdissa oleva upseeri, että ruoka tuodaan ruokailuvaunustaan. Edeskäypä kun oli siinä uskossa, että tosiaankin joutui palvelemaan jotain korkeaa herraa, tulikin vaunuosastomme varustettua parhaimmalla tarjottimellaan ja hopeisilla ruokaastioilla. Täällä hän näkikin herran, joka pitkin pituuttaan makasi vaunun penkillä, kädet ja jalat lujalla luitalla — kahleilla. Pelästyksensä, tämän näyn nähtyään, oli niin suuri, että hoitittomasti päästi käsistään koko kantimensa lattiaan ja kesti hyvän aikaa ennenkuin kykeni palauttamaan mielenmalttinsa. Lopulta kuitenkin toinnuttuaan tahtoi hän ehdoilla millä hyvänsä ottaa hopeat heti pois, eihän sitä voi tietää, mitä voi tapahtua noin vaarallisen roiston aikana. — Kohtauksen seurauksena oli vain se, että upseerit haukkui hänet silmät, korvat täyteen ja kutsui edeskäypää sivistymättömäksi, kelvottomaksi tataariksi.

Lähenee ilta. Väsynyt upseeri istuu etukäytävässä. Itse aliupseerittin muuttuvat rakastettaviksi olennoiksi ja antavat luvan aukaista vaunun ikkunan. Lauha kevätilma virtaa ikkunasta sisään. Juna kiiri tasaista vauhtia kauniin maiseman halki — pitkin Vilejkan rantaa. Veneet kelluvat veden pinnalla. Kuuluu naurua ja raikkaita ääniä. Somia tyttöjä loistavan valkeissa leningeissään liukuu juna kiitäessä ohi, toisella puolen syvää vihreää metsää.

Kiusallisesti, lakkaamatta kuiskaa sisäinen ääni — ulos vapauteen. Sydän tulee raskaaksi siitä vihlovasta kivusta. Syvä raskasmielisyys ahdistaa rintaa ja ajatuksia — raskaita, epäselviä tai sitten muistoja lapsuuden päiviltä, vaihtelevat alituiseen epämääräisiin mietelmiin hämäränsynkästä tulevaisuudesta. Raskas huokaus nousee rinnasta. Ruumis vavahtaa, jolloin kahleitten kilahdus herättää unelmista kovaan todellisuuteen. Vahti viuhtasee kättään toivottomalla ja arkisella liikkeellä. E—e—eh! — — Oi elämä, sinä kirottu vangin elämä! — — Mutta tunnelmat ja vaikutelmat vaihtuvat pian. Huomenna aikaiseen aamulla pitäisi meidän saapua Pietariin. Tulemmekohan todellakin perille? Eiköhän todellakaan tule mitään tapahtumaan? Aivot alkavat kuumeentapaisesti toimia.

Pakene! Pakene millä hinnalla tahansa! Ja niin tulee pakosuunnitelma: Yön aikana tulee upseeri ylivoimaisen väsyneeksi istuessaan käytävässä. Vahdin voi juottaa juovuksiin. Ja silloin hyppäys ikkunasta. Mutta kahleet? Mitäs muuta kuin repiä paitansa rääsyiksi ja niillä kääriä kahleensa, ottaa mukaan sapelin jonka avulla kahleet sitten kykenee metsässä katkomaan.

Entäs käsiraudat sitten? No saippualla! Voithan ottaa saippuakappaleen, sillä voidella lenkit hyvin — kyllä ne sitten lähtevät hyvinkin. Kaikkia tulee tarkoin ajatelleeksi ja edeltäpäin huomioonotetuksi. Raskas mieliala, jonka keväinen ilma äsken toi mukanaan, on kuin keveällä kädellä poispyyhitty. Rinta kohoaa uudelleen. Sinä pakoilit ajatuksissasi. Jumala tiesi jo mihin. Jo sinä tartuit vapauteen. — — Kun vaan nyt pian saapuisi yö. Jaa, odota sinä yötä — — —

*

Juna seisoi jollekin vähäpätöiselle asemalle. Asemapäällikkö kulkee ohi käärittynä punaiseen viittaansa. hän viittaa ikkunaamme kädellään. Katson juuri silloin ulos ja ruumiini lävitse kulkee vavahdus.

«Mihail, sinäkö se olet? Mistä tulet?»

«Oleppas hiljaa. Valmista ilseäsi. Vaikka mitä tapahtuisi, niin älä pelkää. Kun kuulet: «Meillä on kukkia — —», seuraa silloin. Voi hyvin Näemme pian toisemme.»

«Odota. Jumalan tähden, Mihail, selitä mitenkä olet joutunut tänne? Ja kuinka sinulla on asemapäällikön viitta? Kuinka olette voineet järjestää tämän niin äkkiä?»

Ryntään ikkunaan, mutta Mihael antaa varoitusmerkin ja samalla myös kin merkin junalle, jolloin tämä nykäisee eteenpäin. Sydäntäni hakkaa niin että rintani on haljeta.

Juna kiitää eteenpäin, nopeaan, lisäten vauhtiaan. Luultavasti se nyt tällä hetkellä laskee jostakin noususta alaspäin. Silloin äkkiä seisahtuu vauhti. Ja samassa äkkiä — mitä pirua! Vaunuhan kiitää taaksepäin! Se liikkuu keveästi ja äänettömästi aivankuin se olisi irroitettu junasta. Jonkun minuutin kulutta sen vauhti hiljenee. Silloin kuuluu ääniä ja komennushuutoja: «Sapelit tupesta!» Kuuluu sapelien kahinaa. Vaunun käytävältä kuuluu jonkun haukkuva ääni. Kuka on vartioston päällikkönä täällä? Miksikä ei vartioston päällikköä ole saatavissa?»

Vahti hypähtää seisoalleen ja hieroo silmiään sekä herättää vahdissa olevan upseerin. Osastoon astuu samassa ankaran näköinen poliisikunnan kenraali ja hyökkää vahdin kimppuun.

«Te ette täytä velvollisuuksianne herra. Millä tavalla te saattelette valtiorikollista vankia?» Upseeri yrittää selittämään unisella äänellään.

«Hiljaa silloin kuin teitä puhuttelee esimiehenne. Ettekö tiedä mitään siitä, että rikolliset ovat kytkeneet irti vaunun junasta ja olivat lähellä vapauttaa vangitun? Ainoastaan ajutanttini mielenmaltti oli se joka kykeni estämään rikollisten aikeet».

Kuuntelen, puolittain elävänä, puolittain kuolleena — — — He yrittivät pelastaa rikollisen. Ja sitten sen piti mennä helvettiin! Voi Mihael raukka tietääkö hän tästä mitään?

«Tunnetteko tosiaan kaiken väkenne?» ärjyi kenraali.

«Kyllä varmaan, teidän korkeutenne. Kaikki ovat luotettavia».

«Luotettavia sanoitte! Tämä ei mitenkään ole mahdollista ilman petturia. Tulen jättämään teidät sotaoikeuteen joka sorkan. Tarkastakaa vangin kahleet!»

He tarkastavat — mitään vikaa ei huomata.

«Herra ratsumestari, vaihtakaa vahdit meidän miehillämme! Kaksintakaa vahdit!»

Sotilaita paljastettuine sapeleineen astuu vaunuosastoon. Upseelit tahtoo sanoa jotain, mutta kenraali hyökkää heti hänen kimppuunsa, uhkaa tuomioistuimella, kuolemalla. Vaunun ovi kierretään lukkoon. Eräs sotilas kumartuu ylitseni, suutelee otsaani ja kuiskaa: «Meillä on kukkia — —». Kaksi muuta nostaa minut ylös ja lähettävät ikkunasta, toisten sotilaiden syliin. Heillä on hevosia ja samalla silmänräpäyksessä ajamme äyttä lakkaa pois paikalta.

«Tunnetteko minua?! Kuiskaa eräs ääni vieressäni.

«Sinä Mihale!»

«Pysy hiljaa! Vaara ei ole sivuutettu».

Ratsastamme eteenpäin salamannopeudella. Silloin yhtäkkiä — — huutoa, kivääninlaukauksia.

«Kätkeydy pensaikkoon», sanoo Mihael, auttaen minua hevosen selästä. Hevonen joka on havoitettu, ryntää hullaantuneena paikaltaan. Lakkaamatta ampuen ajaa sotilasosasto sitä takaa. Sen jälkeen hiljaisuus. Nousemme seisoallemme ja alamme kävellä eteenpäin. Kahleet estävät kulkuani eikä niitä voida poistaa. Kädet ja jalat ovat hieroutuneet verille ja samassa alkaa päivänkoittokin. Minua kiusaa janontunne. Mihailille on melkein mahdotonta pysyttää minua seisaallaan. Minuun tartuu syvän epätoivon tunne.

«Tämä ei kuule kävele! Toveri. Tunnen, että en jaksa pitemmälle.

«Pian, pian. Vähäisen matkaa, niin ollaan perillä», tyynnyttää Mihail.

Kaukana näkyy talo, pieni, vaatimaton. Ponnistaen itseäni pääsemme perille. Kuluneet kuistinastuimet, lasinen veranta. Mikä tämä on? sehän on kesäasunto! Ja sisällä kuuluu naisen ääni, oh! «Missä hän on? Missä? Päästäkää hänen luokseen!»

«Äitini, pikku äitini! — — Oletko se sinä! Luulen että menetän järkeni! Mitähän onkaan tapahtunut? Kuinka olen joutunut tänne?

«Oi lapsukaiseni! En koskaan enään laske sua luotani.»

*

«Yrittäkää nyt jo nousta, mehän ollaan heti perillä! Kummallista kun ei tahdo siihen saada henkeä», mumisee vahti.

Ulkona on ihana kirkas auringonpaisteinen kesäaamu kun lähenemme Pietaria. Upseerit ovat pukeutuneet paraativormuunsa. Hopea loistaa kauniisti sinistä vormua vastaan.

Valmistus ei ota pitkää aikaa. Tunnelma, jonka uneni on aiheuttanut, katoo pian ja sijalle tulee sotainen mieliala. Pian olen vastakkain «heidän» kanssaan, Pietaria vastaan — — Taistelu on lähellä, viimeinen taistelu! Oikeuden käynti odottaa sinua, vallankumouksellisten ensimäinen suuri oikeusjuttu. Siellä tulee olemaan monta ihmistä kokoontuneena, monta rohkeata ihmistä. Kaikki tuttuja ja ystäviä. Me tulemme näyttämään heille mitenkä taistellaan! Rohkeasti ja iloisesti vaan eteenpäin! Vallankumoukselliselle on ensimäinen oikeusjuttu sama mitä on ensimmäinen tanssiainen 16:sta vuotiaalle neitoselle. Eikä se mitään vaikuta, vaikka ensimmäinen on usein viimeinen, että hirsipuu vartoo — — — Kuljet sisään myrskyyn kuin kulkisit suureen juhlaan. — G. Gershuni.

—o—

Vapauden tilaajamääräkatsaus

Vapauden tilaajamäärä on viimeisen 2 viikon ajalla kohonnut 86:lla.

Tämä ei ole vielä mikään suuremmoinen saavutus, mutta ennustaa kuitenkin tehokkaampaa toimekkuutta lehtemme levitystyössä. Asiamiehistä ainoastaan harv. ovat vieläkään äkänneet, että nyt alkaa olla paras lehden levityskausi käsillä ja he vain yhä nahjailevat saamattomuudessaan. Tosin täytyy sanoa että monet asiamiehet ovat todenteolla ryhtyneet hankkimaan lisää tilauksia ja ovat saaneetkin, sillä ainahan yrittävä saa jotain aikaan.

Tilausmäärän kohottamiseen on vaikuttanut myöskin osittain että osastojen jäsenet ja tilaajat ovat myyneet heille lähetettyjä tilauskortteja. Mutta tästäkin toiminnasta olisi toivottava paljon enempi, paljon tuntuvampia tuloksia. Meidän jäsenistömme tosin näyttää saaneen liian pitkäaikaisesti rauhassa nukkua. Sillä ei ole ollut mitään tehtäviä, ja varsinkin lehteemme nähden se on ollut kokonaan toimeton. Se on toivonut vain hyvää lehteä ilman mitään toimenpiteitä puoleltaan. Kaikkien jotka tahtovat käydä kunnon sosialistista ja luokataistelijasta on jo aika ryhtyä toimimaan tarmokkaasti lehtemme levittämiseksi, sillä onhan se yksi tehokkaimpia agitationi- ja valistustyön välineitä. Siis jokainen osaston jäsen ja vieläpä jokainen tilaajakin, myykää pois ne kortit mitä teille on lähetetty. Ellette voi niitä myydä paikkakuntanne suomalaisen väkiluvun vähyyden takia, tilatkaa jollenkin omaisellenne Suomeen tai Yhdysvaltoihin menemään Vapaus.

Tilausmäärä on kohoamassa kaikilla Vapauden levikealueen pääpaikoilla, kuten Port Arthurissa, Torontossa, Soossa, Cobaltissa, Timinsissa, Fort Williamissa, Sudburyssa y.m.

Timmins on jo huomattavasti edellä Cobaltista, vaikka viimemainittu on aina ollut jonkun verran korkeammalla. Kuitenkin voisi molemmilla näillä paikkakunnilla toivoa vielä paljon enempi, varsinkin Timmins näihin oloihin nähden pitäisi kohota suurimpien paikkakuntien, kuten Port Arthurin, Toronton ja Sault Ste Marien joukkoon. Sikäläisten asiamiesten viimeaikaisesta toiminnasta päättäen voikin toivoa hyvinkin runsaita saavutuksia, kunhan pääsevät tehtäväänsä juurtumaan. Timminsin toverit, teillä on nyt hyvä tilaisuus, käyttäkää sitä yhteisen asiamme edistämiseksi.

Copper Cliff on ainoita suurimpia paikkakuntia jossa tilaajamäärä on mennyt yhä hiukan alaspäin, johon on luonnolliset syynsä, mutta toivomme Cliffin jälleen kohoovan entiseen mahtavuuteensa.

Monilla Albertan ja Sask. farmiseuduilla on tilaajamäärä ilahuttavassa määrin kohoamassa. On monia muita pienempiä farmi y. m. seutuja, joissa nähtävästi ollaan kiitettävästi hommassa.

Nyt ei saa missään enään hukata tärkeätä aikaa, sillä onhan juuri käsillä parhain levitysaika.

Toimeen siis kaikkialla sekä asiamiehet että lehden lukijat.

Punikki.

Mulligan & Mulligan
LAKIMIESTOIMISTO
Elm Street, Sudbury, Ont.

PARHAAT KENGÄT ja VAATTEET MIEHILLE
Meillä on saatavan uusia mitä parhainta lajia kenkiä. Vanhoja korjataan huolellisesti.
J. DAIGLE
Phone 1485 — P. O. Box 71.
110 Durham St., Sudbury, Ont.

VARMINTA ON
tilata pukunne ja palttoonne
Geo. Orrenmaan
räätäli-liikkeestä.
Työ ja sopivaisuus taataan, vanhat vaatteet myös korjataan.
290 1/2 Bay Street,
PORT ARTHUR, ONTARIO

Sairaat ihmiset tiedättekö tätä?

Lapamato synnyttää enemmän sairautta kun mitä me tiedämmekään. Suurin vaara on siinä että sangen monissa tapauksissa henkilöä vaivaa lapamadon itiö hänen sitä itse tietämätään, ennenkuin kappale sellaista mahdollisesti tulee ulos. Sangen monta miestä, naista ja lasta on hoidettu epäonnistuneesti, luulemalla heitä vaivaavan jonkun muun taudin, vaikka todellinen syy on ollut lapamato. Lapamato on kauhea eläin elimistössä ja jos ei sitä ajeta ulos saa se aikaan parantumattomia vaivoja. Varmin tuntomerkki tämän itiön olemassa olosta on sen ilmaantuminen ulostuksen mukana. Todennäköisiä tuntomerkkejä ovat ruokahalun vähentyminen, johon yhtyy aika ajottainen kiihkeä ruuan halu, tahmainen kieli, epätasainen hengitys, sydämen lyönnit, kipu vatsassa ja yleensä sisälmyksissä, pahamakuiset röyhelykset vatsasta, halu syleksimiseen, kivut selässä ja jäsenissä, pyörtymiskohtaukset, päänkipu, uupumus, sellainen uupumus kuin olisi aina vatsa tyhjänä, tummat renkaat silmien ympärillä, sangen usein kouristukset, heikkomielisyys, kaatuvatauti, sekä monet muut vaaralliset taudit ovat suoria seurauksia siitä että lapamato on pesiytynyt elimistöön. Sangen monia leikkauksia voitaisiin välttää jos ajoissa haetaisiin oikeaa apua. Teidän oman terveytenne tähden, jos teissä on lapamatoa, ajakaa se menemään heti. Tilatkaa yksi koko määräys Laxancidea, hinta kymmenen dollaria taikka puoli määräystä, hinta seitsemän dollaria. — 17 Lameco Lab., Forbes and Moutrie Street, Pittsburgh, Pa.

Nuga-Tone

Tulokset 20 päivässä tahi rahanne takaisin.

TEKEE RIKKAAN PUNAISEN VEREN, LUJAT, KESTÄVÄT HERMOT, ELINVOIMAISIA MIEHIÄ JA NAISIA.

Kun olette menettäneet terveytenne, kun ajatuksenne tylsistyy ja ruumiinvoimanne heikkonee, kun olette turhaan koettaneet parantautua kiihoitusaineilla ja huumaavilla lääkkeillä, niin koettakaa Nuga-Tonea. Silloin olette ihmeeksenne huomaava, miten pian tunnette itsenne uudeksi ihmiseksi! Yhdeksän kymmenettä osaa kaikista ihmiskunnan vaivoista, kuten huono ruokahalu, ruuansulatus, vatsakaasu ja turpoava vatsa, kova vatsa, maksataudit, reumaattiset säryt, päänkivistys, hermotaudit, elinvoiman puute, hermostuneisuus ja unettomuus, johtuvat Hermo-Voiman puutteesta, heikosta, vesimäisestä verestä ja huonosta verenkierrosta.

Jokaisen elimen, jokaisen ruumiintoiminnan tehokkaisuus riippuu Hermo-Voimasta. Hermo-Voima on vatsan, maksan, munuaisten ja suoliston, sydämen lyönnin ja verenkierron toimeenpaneva voima. Nuga-Tone on parhain apu hermoille sekä fyysillisesti rappeutuneelle. Miksi? Siksi että se on yhdistelmä kahdeksasta tärkeästä luovasta aineesta, joita parhaat lääkärit suosittelevat, ja on siinä erikoisen runsaasti rautaa ja fosforia—ravintoa verelle ja hermoille.

Nuga-Tone panee maksan toimintaan, saa suoliston kuntoon, niin että ne liikkuvat säännöllisesti. Se eloittaa munuaiset, poistaa myrkylliset liika-aineet. Ei enään kaasua eikä turvotusta, ei pahanhajuista hengitystä eikä tahnaista kieltä! Ei enään kipua ja särkyä! Nuga-Tone antaa ihmeellisen ruokahalun, hyvän ruuansulatuksen, lujat hermot ja sikeän, voimistavan unen. Nuga-Tone rikastuttaa veren, parantaa verenkierron, antaa terveyden punan kasvoille ja kirkkauden silmille! Se tekee voimakkaita miehiä ja terveempiä, kauniimpia naisia. Nuga-Tone ei sisällä opiumia eikä huumaavia aineita—ei mitään mikä pakoittaisi niitä nauttimaan kauemmin kuin on tarpeellista. Nuga-Tone lähetetään pienissä paketeissa. Se on sokerilla päällystettyä, hyvänmakuista ja helppoa nauttia. Koettakaa sitä, ja te tulette esittämään sitä tuttavillennekin.

MEIDÄN EHDOTON TAKUUMME: Nuga-Tonen hinta on yksi ($1.00) dollari pullolta. Jokainen pullo sisältää yhdeksänkymmentä (90) pilleriä, kokonaisen kuukauden tarpeen. Myydään kuusi pulloa, kuuden kuukauden tarve, viidellä ($5.00) dollarilla. Nauttikaa Nuga-Tonea kaksikymmentä (20) päivää, ja ellette ole tyytyväinen tuloksiin, palauttakaa jälellä olevat laatikon kanssa meille, niin me lähetämme rahanne heti takaisin. Te ette häviä senttiäkään. Me pidämme vahingon.

KÄYTTÄKÄÄ TÄTÄ KUPONKIA TILATESSANNE

National Laboratory, Fin. 30—1018 So. Wabash Ave., Chicago, Ill.
Herrat:—Lähetän tässä kirjeessä..........jolla lähettäkää minulle..........pulloa Nuga-Tonea.
Nimi ....
Katu ja numero tahi R. F. D. ....
Kaupunki .... Valtio ....

The Sudbury Industrial Co-Op. Society, Ltd.

Tarkastakaa seuraavia hintoja:

Harvest Queen jauhot	$5.65 tynnöri
Five Roses jauhot	5.85 tynnöri
Rolled Oats	1.20—20lb.
Nisut	4.00—100 lb.
Shortsit	2.20 säkki
Branit	2.15 säkki
Viheriä kahvi	25c, 30c, 35c, 40c ja 45c lb.

Ohraryynit 8c lb., Pavut 8c lb., Peas 8c lb., Prunes 12½, 15, 25c lb.
Riisit 12½, 15, 20c lb.
KANNATTAKAA OMAA LIIKETTÄNNE

PUHDAS JA HYVÄ SUOMAL. HOTELLI
— JUURI LAITETUT HUONEET —
Aina tilaa matkustaville pitemmäksi tai lyhemmäksi ajaksi.
Puhdas ruoka ja hyvälle maistuva kahvi.
BALMORAL ANNEX
RAUTIO & WALENIUS
Elm St., Sudbury, Ont.

Koti Leipomo
(HOME BAKERY)
740 Simpson St. Fort William, Ont. Puhelin 1338
Uusi liike suosittaa tuotteitaan. 25 vuoden kokemus takaa tuotteet. Erikoisala kova leipä ja korput. Kirjetilaukset suoritetaan joutuin.

SUOMALAINEN RUOKATAVARAKAUPPA & LEIPOMO
Kaikkea ruokatavaraa saatavana ja lähetetään tilausten mukaan. Nopea ja huolellinen tilausten suoritus.
SUPERIOR GROCERY & BAKERY
513 Simpson St. Puhelin S. 1326. Fort William, Ont.

Phone 711 P. O. Box 1052
EAGLE CAFE
AINOA SUOM. HOTELLI SUDBURYSSA
Siistit huonet, parhaat ruuat ja kahvit. Auki joka aika.
OLGA SNELLMAN, omistaja

STAR BOTTLING WORKS
NURMEN VELJESTEN POPPISAPPA
Box 1028 Sudbury, Ont. Phone 946
Suosittelee hyviksi tunnettuja virvoitusjuomiaan. Kaikellaisia hiilihappoisia juomia, raittiusolutta ja portteria. Chewing Gumia, Chocolate y.m. Cändiä aina varastossa.
Teemme myös huonekalujen ja muiden tavaroiden muuttoa trokilla.

Kunnon Toverit
Meille on juuri saapunut syyskankaan näytteet joten voitte tulla katsomaan näyte varastoani.
HUOMATKAA! Meillä on kiertävä asiamies joka käy teitä katsomassa joten hälle voitte antaa täyden kannatuksen.
Terve näkemiin.
Toveruudella:
O. KOIVULA
13 Lisgar St. — P. O. Box 1504 — Sudbury, Ont

ERI PAIKKAKUNTAIN UUTISILMOTUKSIA

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samallaisena, 2 senttiä sana ja niltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samallaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50 ja seisovista 25 senttiä kerralta.

SUDBURYN ILMOTUKSIA:

Halvimmat, puhtaimmat ja maukkaammat ruuat saatte Raivon Jussin sapassa. Vastapäätä Queens hotellia.

Rahaa Suomeen Vapauden kautta. Aina päivän korkein kurssi.

Hyvä valikoima Fountain kyniä Vapauden konttorissa.

Suomeen matkustajat ja ne jotka aikovat tuottaa omaisiansa Suomesta tänne, tekevät viisaasti ostaessaan pilettinsä Vapauden konttorista. Voimme myydä pilettejä kaikkiin Europan maihin. Kysykää hintoja sekä laivojen kulkuvuoroja. Viimeaiteltu yhtenään, joten ennenkuin lähdette matkalle on parasta olla selvillä milloin pääsee lähtemään.

VICTORIA MINES, ONT.

Nahkuriliike avattu entisessä Lintalan paikassa Victoriassa. Otan vastaan kaikkea ammattiin kuuluvaa työtä teettäjäin mielen mukaan. Hinnat kohtuuliset. Nahkoja ostetaan ja myöskin voidaan lähettää rautateitse rahti ja expressi tavarana valmistetta viksi. Pitkäaikainen kokemus Suomessa. — Olavi Penttinen, Victoria Mines, Ont.

PORT ARTHUR, ONT.

D. Aho ottaa vastaan tilauksia kaikille suomalaisille tällä mantereella ja Suomessa ilmestyville sosialistisille sanomalehdille. Hän ottaa myöskin ilmotuksia Vapauteen. Jos ette muuten satu näkemään käväskää 158 Secord St.

FORT WILLIAM, ONT.

Vapauden asiamiehenä paikkakunnalla toimii Emil Tilvis. Jokainen joka haluaa tilata minkä tahansa puoluelehden voi sen tehdä kääntymällä tov. Tilviksen puoleen. Tilvis ottaa myöskin ilmotuksia Vapauteen.

The Maine Talloring Co. Naisten ja miesten räätäli. Suuri varasto kankaita. Puhelin 1185 S. — 201½ Simpson St. Fort William, Ont.

COBALT, ONT.

Osaston valitsemina sanomalehtiasiamiehinä Cobaltissa toimivat Rauha Grönberg ja Naimi Junell. Toimitamme kaikkia asiamiehille kuuluvia tehtäviä huolellisesti.

TIMMINS, ONT.

H. Kauhanen räätäli. Tulen muuttamaan liikkeeni lokak. 1 päivä Timminssiin ja otan kaikkea alaani kuuluvaa työtä vastaan. Box 302.

Casey-Shaw Lbr Co

Kaikenlaista lautatavaraa, sahamyllytyötä tehdään. Höylättyjä ja höyläämättömiä lautoja ja rakennustarpeita joka lajista.

Phone 452 Sudbury, Ont.

Parhaat tuoreet hedelmät JA kasvit

Meillä on aina varastossa mitä parhaat kasvit ja hedelmät varmasti kaikki tuoreita.

Omenoita, Appelsiiniä, Banaanoita, Kanvelops, Kurkkuja, Kaalia, Kukkakaalia, Redessejä y.m.

Myöskin tarjoillaan jääkermaa ja kaikenlaisia makeisia. Käykää katsomassa kuinka voimme teitä tyydyttää.

HUOM! Päivän halvimmat hinnat.

E. Hagger

Phone 1075 120 Durham St.
SUDBURY, ONT.

Pieni matka Bluen kaupasta.

Asialan & Seppälän SAUNA

avoinna tiistaina ja keskiviikkona klo 4 j.pp. klo 12 yöllä.
Perjantaina ja lauantaina klo 1 j. pp. 12 yöllä.
—— Sauna lähellä Liberty Haalia. ——

SUDBURYSTA

Sudburyn S. S. osaston johtokunnan kokous on tiistai illalla klo puoli kahdeksan.

Tanssit on myöskin tiistai illalla Sudburyn haalilla.

EI OLE TOIVEITA MURRAY-KAIVOKSEN KÄYNTIINPANOSTA

Paikkakuntalaiset ovat toivoneet että British-American nikkelikomppanian kaivanto, Murray, pantaisiin kohdakkoin käyntiin, monenlaisia huhuja sen pikaisesta alkamisesta on liikkunut. Ettei kuitenkaan tämän kaivannon käyntiin panosta, joka normaalikäynnissä antaa työtä yli 1,000 miehelle, ole toiveita lähitulevaisuudessa, käy ilmi siitä, että syysk. loppupäivinä ovat vielä työssä olleet työn johtajat (formanit) y.m. kuukausipalkalla työskentelevät saaneet kirjallisen ylössanomisen yhtiön taholta, jossa heille ilmotetaan että heidän palvelusaikansa tulee päättymään lokakuun lopussa ja että kaikki vähäisetkin työt kaivoksella toistaiseksi lopetetaan.

VILKAS KESKUSTELUKOKOUS SUNNUNTAINA ILTAPÄIVÄLLÄ. — SEURAAVA KOKOUS TORSTAI ILTANA

Sunnuntaina iltapäivällä muodostui keskustelukokous Liberty Haalilla tavattoman vilkkaaksi ja mieltäkiinnittäväksi. Tov. Asiala alusti kysymyksen «Lähestyvät parlamenttivaalit ja työväen suhde niihin». Osanotto keskusteluun oli heti alussa ihmeteltävän vilkas ja yleisöäkin oli saapunut melkoisesti. Alustaja selosti mitenkä parlamentti on vallitsevan luokan laitos, edustaen sitä, eikä suinkaan koko kansaa, kuten porvaristo uskottaa. Oli sitämieltä ettei parlamentti tule milloinkaan hyödyttämään työväenluokkaa millään käytännöllisillä saavutuksilla, ja ettei työväki niin ollen voi ottaa osaa vaaleihin ja lähettää edustajiaan parlamenttiin siinä mielessä, että ne voisivat siellä saada lävitse työväelle hyödyllisiä lakeja. Kuitenkin painostaen että työväen on käytettävä vaaleja ja parlamenttia kumouksellisen propagandan levittämiseksi ja suurten kansanjoukkojen agiteeraamiseksi, paljastamalla porvarillisen järjestelmän nurinkurisuus.

Samassa hengessä liikkui keskustelukin, lukuisat puheenvuorojen käyttäjät valaisten kysymystä monipuolisesti. Keskustelussa tuotiin ilmi sekin, että saattaa olla tilanteita, joissa työväki katsoo edulliseksi boikoteerata vaaleja ja olla niihin kokonaan osaa ottamatta. Yleensä keskustelussa tuomittiin syndikalistinen antiparlamenttarisuus, samoin kuin sosialidemkoraattien reformistinen parlamenttarismi. Tehostettiin myöskin voimakkaasti, ettei työväen suinkaan ole käytävä luokkataisteluaan yksinomaan parlamentin välityksellä, vaan laajalla työväen joukkojen toiminnalla parlamentin ulkopuolella.

Keskustelu oli kerrassaan mielenkiintoista ja loi tähän tärkeään taktiikkakysymykseen paljon valoa. Ei olisi uskonut, että me täällä Sudburyssa saamme jo niin vilkkaan keskustelukokouksen aikaan.

Ei siis näytä ensinkään toteutuvan «Industrialistin» kirjeenvaihtajan toivomukset, että nimittäin nämä meidän keskustelukokouksemme epäonnistuisivat. Me voimme kutsua itse tätä kirjeenvaihtajaakin meidän kokouksiimme, esittämään kantaansa, emme nimittäin ensinkään pelkää asettaa mielipiteitämme hänen kritiseerattavakseen. «Kössin sopii tulla siis julkiseen kokoukseen ettei tarvitse nurkan tapana nalkuttaa.

Keskustelukokouksen osanottajat olivat sitämieltä, että aika näille kokokouksille olisi sopivampi jonain arki iltana, niinmpä osaston kokous myönsikin keskustelijoille torstai illan. Ensi torstai iltana on taas mielenkintoinen kysymys, toveri Järvi nimittäin alustaa kysymyksen «Tehdaskomiteat ja työmaakontrolli». Sanomattakin on selvää, että riennämme tähän tilaisuuteen lukuisin joukoin.

Ne suuret juhlat Venäjän nälänhätäisten hyväksi

Vielä kerran tahdomme kiinnittää Sudburyn ja Copper Cliffin, kuin myöskin ympäristön suomalaisten mieleen, että ensi perjantaina alkaa ne kaksi-iltaiset juhlat, jotka Sudburyn ja Copper Cliffin osastot toimeenpanee Copper Cliffin haalilla Venäjän nälkääkärsivien hyväksi. Muistakaa, että Cliffin haali on kumpanakin iltana ääriään myöten täynnä. Näyttäkäämme, että olemme tukemassa, ei ainoastan nälkää kärsiviä, mutta myöskin samalla Venäjän vallankumousta, joka on nykyisen vallankumouksellisen liikkeen kehto, sen tuki ja turva. Kumpanakin iltana alkaa juhlat kello 8. Perjantai illalla esitetään «Etuvastiotaistelu», tuo Konrad Lehtimäen kirjoittama lakkodraama Suomen työväenliikkeen alkuajoilta.

Onkohan todellakaan ketään, joka ei tahtoisi osottaa olevansa venäläisten toverien tukena heidän hädänalaisessa asemassaan. Niin, onko? Siihen saamme vastauksen vasta ensi perjantai ja lauantai illoilla.

SAULT STE. MARIEN UUTISIA

Asioita osaston työkokouksesta 25 p:ltä v.k.

Huvitoimikuntaan Elli Koskelan tilalle valittiin Enne Koskela. Uutena jäsenenä yhtyi osastoon Karl Pelander joka lausuttiin tervetulleeksi riviimme. Oli tullut yksi keräyslista Kivikosken osastolta talonrakennusrahaston hyväksi keräajäksi lupautui Hj. Tuomi.

Keskusteltiin nuoriso-osaston perustamisesta ja nähtiin, että se on välttämätön perustaa aivan ensitilassa, valittiin kolmihenkinen komitea laatimaan alkuvalmistuksia. Komiteaan tuli John Stolhberg, Willie Lehtinen ja Helma Laakso. Kaikki, jotka haluavat ryhtyä nuoriso-osastoon voivat jo edeltäpäin antaa nimensä W. Lehtiselle hän ottaa vastaan jäseniä, siis kaikki nuoretkin mukaan.

Suoma Jalasjoelle oli saapunut todistus Suomesta kotipaikaltaan Hulppilasta, jonka osaston johtokunta oli hyväksynyt ja ehdotti, että hänelle annetaan täydelinen toveriluotto.

Johtokunta ilmoitti että OBU:n kannatusrengas oli lähettänyt edusta jan johtokunnan kokoukseen pyytäen osastoa valitsemaan komitean joka tulisi hieromaan «naimiskauppoja» heidän kanssaan.

Osaston kokous valitsi kolme henkilöä, valituksi tuli J. Stolhberg, K. Tervo ja V. Rossi.

Agitationitoimikunta ilmoitti, että osaston jäsenet ovat jo hyvällä alulla Vapauden tilauksia ottaessa, parikymmentä on jo palauttanut tilauskorttinsa, siis kaikki, jotka eivät vielä ole tehnet velvollisuuttan hankkimalla yhden tilauksen Vapaudelle, tekisivät sen ensi tilassa.

Juttutuvan kokoukset, jotka tähän mennessä on pidetty joka torstai ilta tullaan vastedes pitämään sunnuntaina kello 3 ip. Tämä muutos tehtiin sentähden, että silloin pitäisi kaikilla olemaan tilaisuus pääsemään näihin kokouksiin. Siis kaikki mukaan.

Viime kirjeessäni näkyi olevan pari painovirhettä kohdassa joka koski Venäjän hätääkärsivien hyväksi kerätyistä varoista. Oli Hj. Suomi, kuin piti olla Hj. Tuomi ja L. Palli 3.00 piti olla L. Lappi $13.00. Tämä siksi että ei tule mitään väärinkäsitystä. — Helma.

Eri paikkakunnilta

WANUP, ONT.

Osaston kokouksessa 18 p. syyskuu ta keskusteltiin ja päätettiin seuraavista asioista: Luettiin T. Komitean kirjelmä, koskeva sihteerin ehdokkaan asettamista. Päätettiin edelleenkin settaa nykyinen sihteeri: Venäjän nälänhätäisten hyväksi valittu komitea tilitti saamansa tulot 9 dollaria 15 senttiä. Listalla oli tämän lisäksi A. Toivio kerännyt $2.75. M. Mäntylän lista on vielä ulkona. Meillä täällä Wanupissa on ollut monta vuotta aikomus rakentaa koulu, mutta siitä ei vain näytä tulevan mitään. Olemme jo puhdistaneetkin kolme eri paikkaa sitä varten ja viimeksi puhdistamassamme paikassa on jo kattokin päällä. Rakennus voi vieläkin tulla muutettavaksi siitä syystä, kun koulupiiri tuli kahtia. Muuten ei tässä olisi mitään sanomista, mutta kun kolme suomalaista farmaria joutui ranskalaisten kanssa samaan koulupiiriin ja maksamaan lautoja, jotka joku oli tilannut kouluhuoneen rakennusta varten.

Me alotimme täällä potaatin noston kuten piiskan siimasta yhtäaikaa ja niitä näyttääkin tulevan oikein Porvoon mitalla. Päivän kun niitä oikein ahneesti kaivaa, niin jopa illalla menee mielellään nukkumaan ja raajojaan oikomaan. Niin, ei se ole tämä farmarin elämäkään mitään auringonpaistetta. — Joku joukosta.

MATKAN VARRELTA SUOMEEN

Lähdimme matkalle Soosta 11 p. elok. Laivaan astuimme Quebecistä 13 p. Matkan teimme Empress of France nimisellä laivalla, jossa oli kyllä kohtalaisen siedettävät olot; ilmat oli hyvät paitsi sumu teki vähän haittaa. Matka kesti 6 ja puoli vuorokautta. Suomalaisia oli vain yhdeksän henkeä. Liverpoolissa piti vartoa neljä päivää, sitten tultiin savusen Englannin maan poikki Hulliin, jossa oli suomalaisia lähdössä Suomeen 84 henkeä, eikä ollut enään muunkielisiä ollenkaan, saimme tutus tus suomalaiseen laivaan, joka ei teh nyt hyvää vaikutusta. Nämät laivat kyllä suomalaiset tuntee.

Olisimme ostanut piletin toiseen luokkaan, mutta ihmeeksemme saimme kuulla että Suomen laivoissa on dollari käytännössä, joka lisämakso olisi ollut $25.00 jokaisen piletin päälle, vaan sitä ei annettu, pidimme dollarit itse. Suomesta lisämakso on 700 markkaa pilettiä päälle ja nyt se olisi ollut toista tuhatta ja laivan puffetissa dollari vaan teki kauppansa.

Saavuimme valkosen Suomen pääkaupunkiin, siellä oli toimitettu matkatavaroiden tarkastus, joka ei ollut kovin tarkkaa. Yhdellä miehellä oli työväen puolueen kirjoja joku kappale. Ne on luvatonta tavaraa sekä vaarallista Suomessa. Pääsimme satamasta, lähdimme kaupunkia katselemaan ja oli tullut jo nälkäkin. Mentiin työväentalon ruokalaan. Siellä vain oli syömämiehiä ja kyllä siellä oli ruokaakin mitä vain halusi eikä se meille ollut kovin kallistakaan kun dollarista arvostelimme kuuden hengen annos (puolta parempaa ja isompi kun Canadassa) ei vielä dollaria jäänyt maksamaan. Niin siellä jo saimme kuulla mitä sinä päivänäkin oli tapahtunut. Kommunistien kokous oli hajotettu ja puhujat vangittu. Helsingin Sanomat kehui parintuuman mittaisilla kirjaimilla, että kansankiihoittajat vangittiin törkeästä hallituksen halveksimisesta, josta jo kyllin huomasi, missä sitä ollaan. Pari päivää katseltua Helsinkiä läksimme jatkaan taas matkaa. Kuljimme Lahteen menevää rautatietä. Lähemmä päästyä Riihimäkeä tarkasteltua junan akkunoista näki jo kapinan merkkejä, puista laitettuja ristiä punaisia nauhoja tuuli heilutteli niissä — — —

No eipä sitä osaa täältä paljo tieto ja antaa kun ei ole kerinnyt katsella vielä. Lämpimät terveiset lähetämme Sault Ste Marien osaston jäsenille toverillisesta kohtelustanne sekä siitä kallisarvoisesta lahjastanne, jon ka tulemme säilyttämään muistonanne. Toivomme jatkuvaa yhteisymmärrystä keskenänne sekä toimimaan yhteisen asian eteenpäin viemiseksi ei tämä mailma vielä niin paha ole ettei tätä korjata voi, kun tarmolla toimimme ja olemme uskollisia aatteellemme. — Hilda ja Victor V:—.

CONNAUGHT, ONT.

Kolkko syksy on alkanut jo näillä pohjoisilla perukoilla. Melkein jokapäiväinen sade viluokausia, ei tunnu ollenkaan mukavalta, varsinkaan metsämiehelle joka kappaletyöstä koettaa saada niukan toimeentulonsa.

Metsätöitä näyttää taas tulevan jonkunverran näillekin ympäristöille, mutta ei niillä näytä olevan entistä «kurssia» vähääkään, sillä palkat on laskettu niin alas, että on suorastaan mahdoton käsittää miten «herrut» luulevat esim. perheelisten tulevan toimeen näillä ansioilla.

Verratkaamme hintojen eroja viimetalvisiin niin kaikki selviää paikalla.

Viime talvena oli päivätöissä kuukausipalkka 75 dollarista aina 130 dollariin, sekä kappale läskulla 12—15 senttiin paperipuutukilta. Mutta nyt teille luvataan 26 dollaria kuulta, sekä paperipuutukista kokonaista 4 senttiä kappaleelta.... Meidän palkkojamme on siis laskettu noin 300—400 prosentilla sillävälin kun ruoka on laskenut ainoastaan 30 prosentilla eikä kaikilla kämpillä niinkään paljon. Nämä numerot ei kaipaa lisäselvityksiä. Metsämiehen asema on kurjistunut aivan mittaamattomasti. Toivon että kumouksellisuus olisi saman prosenttiluvun mukaan kasvava näitten olojen seurauksena.

Venäjän katoalueen avustaminen on saanut taas työväenluokan mielen kiinnon ympäri mailman. Tuon suuren asian eteen me «Kanan» pojatkin pidimme «piknekin» t.k. 18 päivä, jois ta tulokset olosuhteisiin verraten oli kerrassaan mainiot. Puhdas tulo $91.75 juhlista, jotka kaikkien esteiden takia meinasi vängällä jäädä pitämättä. On jotain innostavaa ja on pannut monen ajattelemaan eikö olisi mahdollisuutta saada jotain pysyvämpää joukkotoiminnan muotoa myöskin Connaughtin ympäristön suomalaisten kesken.

VENÄJÄN NÄLKÄISIÄ AUTTAMAAN

Sudburyn, Copper Cliffin ja Ympäristön Suomalaiset!

Suuret, kaksipäiväiset

ILTAMAT

pidetään

COPPER CLIFFIN S. S. O. TALOLLA

Perjantaina ja Lauantaina, t.k. 7 ja 8 p. alkaen kello 8 illalla

OHJELMA:

Perjantai iltana esitetään Konrad Lehtimäen kirjottama järkyttävä lakkokuvaus Suomesta:

Etuvartio Taistelu

Lopussa tanssia jos aikaa riittää

Lauantaina on ohjelmassa puheita eri kielillä, runoja, laulua, soittoa y.m. Tanssi alkaa kello 10. Musiikista huolehtii Sudburyn S. S. Osaston soittokunta.

Sisäänpääsy perjantaina etukäteen 40c., ovella 50c.

Sisäänpääsy lauantaina 40c.

RIENTÄKÄÄ SANKOIN JOUKOIN

Sudburyn ja Copper Cliffin osastojen valitsema iltama toimikunta.

FARMI MYYTÄVÄNÄ

ERIKOINEN KAUPPA

86 eekeriä hyvää maata, 34 eekeriä kylvöllä, hyvä laiduin ja hyvä metsä, farmi on lähellä järveä hyvä kalastusta ja uimista varten, 4 lypsylehmää, 2 hevosta, 2 hiehoa, 4 sikaa, 70 kanaa, 22 ankkaa, ja kaikki farmi työkalut, kärryt ja valiaat kikki hyvässä kunnossa. Perunat, maissit, rukiit, heinät, kaurat, ja tattari jauhot ovat kaikki ladossa. Farmilla on myös iso hedelmä tarha, hyvä 7-huoneinen asuin talo, iso talli, 4 kanahuonetta, ja muita rakennuksia kaikki hyvässä kunnossa. Farmi on 2½ mailia tehdas kylästä, asemalta, koulusta ja marketista. Hinta kaikesta $2,300, käteistä $1,200, lopusta voi panna 8 vuoden ajan morketin.

MRS. H. MAPLE,
Putnam, Conn., U. S. A.

Koska löytyy aina henkilöitä, jotka ovat valmiit epäilemään jokaista toiminnan ilmausta persoonaetujen tähden järjestetyksi, ja näin ollen aina näkevät «rahojen kavaltajan» yhtenä toiminnassa missä ikänä rahaa käsitellään, julkaisemme tulot ja menot sellaisena kun ne usean eri henkilön todistamina ovat.

TULOT:

Juhlamerkeistä	$30.80
Sisäänkirj. nuolen h.	37.00
Sisäänkirj. naulanlyöntiin	27.55
Sisäänkirj. 3 otteluun sekä naisten kilpailuihin yht.	3.70
Ravintolasta	27.95
Yhteensä	$127.00

MENOT:

Palkintoihin	$24.00
Ravintola y.m. tarpeisiin	11.25
Jääden puhtaaksi	91.75
Yhteensä	$127.00

Tämä summa on lähetetty C. S. S. järjestön T. Komitealle Torontoon, sieltä edelleen lähetettäväksi kohti Venäjää.

Kuten jo sanoin tulos on varsin tyydyttävä näin syksyllä, jolloin huono sää voi panna paremminkin järjestetyt ulkoilmajuhlat aivan «pommiksi» ja pani se sade meidänkin siirtämään yhden päivän eteenpäin aivan väkisin.

Naisten 100 jaardin juoksun suhten ilmenneen napinan selvitykseksi olkoon mainittu, että ei kenelläkään ole ollut tarkoitus tehdä vääryyttä. Se oli yksinomaan tarkan havaintovälineen (sekunttikellon) puute jota emme voineet auttaa ja näin ollen tulokset olivat ehkä suurestikin virheelliset. Mutta tästäkin saamme sen havainto-opetuksen, että jos ei tarkkaa ajanmittaa ole, on aivan tarkoitustaan vastaamatonta järjestää mitään lyhyen matkan kilpailuja, sillä aina on tilaa kilpailijoilla epäillä tuloksia.

Lopuksi haluaisin huomauttaa Vapauden toimitukselle että koska teillä ei ollut tilaa Connaugh Sta. kirjoitukselle ja pöytäkirjalle ennen mainittua 17 eli juhlapäivää oli se aivan tarpeeton julaista sen jälkeenkään. — M. V.

* * *

Tietysti se oli paha asia, että paikkakuntakirjeenne myöhästyi, mutta sittenkään emme katsoneet sen menettäneen merkitystään, mikäli muut asiat oli kysymyksessä. Teimme parhaamme sen lehteen aikoinaan saamiseksi, mutta valitettavasti siinä epäonnistuimme. Toivomme, että vastaisuudessa voimme välttää tuollaiset kiusalliset sattumat. Kaikessa tapauksessa juhlanne onnistuivat niin hyvin, että monet paikkakunnat jäävät varjoon teidän rinnallanne. Te voitte olla ylpeitä, että pienenä joukkona olette saaneet kerätyä niin sievän summan hätää kärsiville venäläisille tovereillemme. — Toim.

NOLALU, ONT.

Syyskuun 25 päivä oli osastomme talolla keskustelu eli väittelykokous. Keskustelu aineena oli teollinen unionismi ja poliittinen liike. Keskustaluaineen alusti tov. P. Katainen tuoden mielipiteenään ilmi, että ei yksistään taloudellisella toiminnalla saavuteta tarkoitettua päämäärää, vaan siinä täytyy ottaa huomioon kaikki mahdollisetkin keinot s.o. taloudellinen ja poliittinen liike yhdistettynä. Vastaväittäjänä esiintyi H. Sipilä. Kumpanenkin käyttäen noin puolikymmentä puheenvuoroa. Väittely yleensä oli maltillista ja selväpiirteistä sillä ymmärryksellä mitä se voi kahden eri suunnan välillä olla. Keskustelun lopussa kumpanenkin lausui mielipiteenään että meillä kaikilla työläisillä on sama vihollinen ja sama päämäärä johon pyrimme niin tämän vuoksi on välttämätöntä että koitamme sulautua yhdeksi kokonaisuudeksi sillä toden teolla meidän on se pakolla tehtävä jos tahdomme kerran uuden yhteiskunnan luoda.

Koska OBU:n taholta annettiin minulle muistutus, että olen tahallani mennyt vääristelemään heidän rahalähetyksiään viime raportissa niin tämän vuoksi haluan nyt sen oikasta kuitenkin huomauttamalla etten ole niin halpamainen että olisin sen tehnyt tahallani kuten minulle uskotettiin. Erehdys oli ainoastaan se että lausuin viime kirjeessäni, että OBU:n iltamista tulleet varat on luvattu lähettää Chicagoon OBU:n puolustuskomitealle ja se olikin keräyslistalla saadut rahat poliittisten vankien puolustusrahastoon summa $7.80, josta summasta oli kuitti nähtävillä kokouksessa, samoin oli kuitti nähtävänä niistä iltamavaroista sum. $38.80 joka oli lähetetty Sudburyyn. Siis olkoon tämä oikaisuksi sille epäkohdalle, josta minua koitetaan syyttää. — V. Salo.

CITY CAFE
Hyvä ruoka
ja erinomainen kahvi ja kerma.
Suomalaisille tunnettu paikka
Elm ja Lisgar katujen kulmassa,
SUDBURY

Canadian Baggage Transfer
Johtava kuorma-ajo komppania
Phone 259 34 Lorne Street
SUDBURY, ONT.
Auto Troki ja pitkänmatkan muuttoajoa. — Huonekalu varastohuone ja puunmyynti paikka.
Auki yöllä ja päivällä

SELKÄRANGAN ASETTAJA
Dr. Jas. Newburn
KIROPRAKTORI SPESIALISTI
Phone 1331
153 Larch St. Sudbury, Ont.

D. S. HUMPHREY & CO.
Lamppuja, Tousti paahtimia, silitysrautoja,
Vacuum puhdistajia
Sähkötyötä tehdään, Sähkötarpeita
Pesukoneita
Moottori paatti tarpeita
Putki ja Lämmitystyötä
Levysepäntyötä
Kaikellaista
KORJAUSTYÖTÄ
Työpaja
134 Larch Lane
Kauppa
No. 2 Cedar St,
Phone No. 9.

S. Kuula
AUTOAJURI
UUSI SUURI AUTO
Tullessanne kaupunkiin löydätte minut kun kysytte Auto Standiltä taikka soittamalla Phone 60.

Plummausta
Lämmityslaitteita
Sähkötyötä
Tinausta
Polkupyöriä ja osia myydään
PERCY MORRISON
Phone 265 Sudbury, Ont.

DR. F. C. FRASER
HAMMASLÄÄKÄRI
Johnson Block
(Cochranen rautakauppaa vastapäätä)
Phone 157.

LEIPOMO
Meillä on puhdas ja siisti leipomo, käykää katsomassa. Me valmistamme mustaa leipää, kovaa leipää, kaikenlaista, valkeata leipää ja myös korppuja.
Lähetämme myös ulos muualle expressissä tai kuinka kukin itse haluaa.
Nicholas Perkovich
Box 66, Worthington, Ont.

Cobaltin Raatajat
Naisia, miehiä ja lapsia halutaan rajaton määrä LAHTI KASSUN SAUNAAN, se on auki joka lauantai klo 1 ip. klo 12 yöllä. Sauna sijaitsee 21 Argentile St., samassa talossa on räätäli sappa.

MYYTÄVÄNÄ
kaksi uutta lautataloa
Kuusi huonetta, kovan puun lattiat. Sähkövalot ja vesi tulee sisälle.
Kysykää
CASEY-SHAW LUMBER CO.
Phone 452 Sudbury, Ont.